

Noon**FIRSAT EXAM - 2024-25****STD : 11 : ENGLISH (SCI./COMM.)****DATE : 14/10/2024****TIME : 3 HOURS****MARKS : 80****SECTION : A****Tick mark True or False against the following statements (2)**

1. The mother is always ready to fight unto death for her young ones.
2. The women of Kangad were offered work by the Forest Department to fell the tree.

Find and write the nearest meaning (2)

3. eventually: gradually-joyfully - cruelly - finally
4. wrenched: damaged-repaired - thrown - erected

Select the most appropriate language function given in the bracket and write against the sentence. (3)

(Expressing contrast, Showing reason, Comparing, Habitual action in past)

5. You can go home because you have completed your task.
6. Although the leader was honest, he could not win the election.
7. I used to wake up at 5 am.

Select the most appropriate response. (2)

8. Mahesh: Whose movie did you like to watch in school days?

Suresh : _____ (Habitual past)

- (A) I watched Amitabh's movies when I was in school.
- (B) Amitabh's movies are the best.
- (C) I used to watch Amitabh's movies.
- (D) Though I was in school, I bunked lectures to watch Amitabh's movies.

9. Sneha: Both Baroda and Gandhinagar are big cities of Gujarat.

Binny : _____ (Comparing place)

- (A) Baroda is more populated than Gandhinagar.
- (B) Though Baroda is populated, I prefer to live in Baroda.
- (C) Talented people should live in Baroda or Gandhinagar.
- (D) Gandhinagar is one of my favourite cities.

Select the most appropriate question to get the underlined word/phrase as answer (2)

10. Karma can read ten hours continuously.

- (A) What can Karma do?
- (B) Who can read ten hours continuously?
- (C) How can Karma read ten hours?
- (D) How long can Karma read continuously?

11. The old man took the stranger's help.

- (A) Why did the old man take the help?
- (B) How did the old man take help?
- (C) What did the old man do?
- (D) Whose help did the old man take?

SECTION : B

Read the extracts and answer the questions.

(6)

"What were the cubs doing?" asked Arjun. "They were playing. Each one crouched on the snow and rolled their lovely green eyes at each other. Then one would jump on the other. They would wrestle for a while, growling softly. They would crouch again and wrestle again. Watching them was fun, but I was worried too because the mother leopard could not be seen anywhere. The mother is very ferocious when she is with cubs."

12. What was fun for the writer?
13. What was the writer worried about?

Pranav Mistry, a native of Palanpur, North Gujarat showcased the impossibly futuristic watch 'Gear' to the world. Mistry is the head of Think Tank Team, Samsung Research America, who has designed the 'digital' watch that lets you check messages with a glance or make conversation 007 style. "With Gear, you're able to make calls and receive calls without even taking your phone out of your pocket." said Pranav Mistry.

14. What is 'Gear'?
15. How does the 'digital' watch designed by Pranav Mistry useful?

Since time began, the natural broad-leaved forests of the Himalayas have played a significant role in the life of the people of Uttar Pradesh. In fact, the forests are the foundation of the whole economy of the hill villages. Green leaves and grass, for example, provide fodder for the animals, whose dung is used as fertilizer for the croplands. Dry twigs and branches are the only source of domestic cooking fuel. The forests also provide large supplies of fruits, edible nuts, fibers and herbs for local consumption.

16. What kind of forests grow in the Himalayas?
17. How are forests the foundation of the whole economy of the hill villages?

Fill in the blanks with appropriate words given in the bracket.

(2)

(physical, emotional, ancient)

Yog is one of the most __18__ sciences of India. It is a time-trusted techniques for __19__, mental and spiritual development.

SECTION : C

Read the following passage and answer the questions given below it.

(3)

Males are less in number than females so females fight with one another for males but males are loyal to their partners. For almost eight months they live together. The parents care for their only egg very much against chilling weather, temperature less than -40° C. It is May and cooler than before. They keep their eggs between their feet and covered under extended skin. After laying eggs the mothers have lost a lot of energy and one third of their body weight.

Questions:

20. What is the effect on mother's health, after laying eggs?
21. How are the males?
22. How do the parents care their egg?

Read the news clipping and answer the questions.

(3)

Tiny Trackers to reveal mysteries of migrating birds

Oct. 22, 2022

The Times of India

From the second week of October to November, North-Eastern India witnesses the gathering of large number of flamingos every year. These migratory birds take the same route from Siberia to South Africa and back every year. But on their way back these birds bypass India. Why do these birds stick to these routes and what sort of in-built navigation system leads them to the fixed location year after year? These are some mysteries that scientists at Bombay Natural History Society have tried to reveal by harnessing / fitting an electronic tracking device on the birds. It is like a small backpack. It will help scientists to follow the movements of the birds. Scientist could observe the flamingos more closely now.

Questions:

23. Which migratory bird is talked about in this paragraph?
24. What is mysterious about these birds?
25. Give full form of BNHS.

Read the stanza and answer the questions.

(2)

When but an idle boy,
I sought its grateful shade;
In all their gushing joy
Here, too, my sisters played.
My mother kissed me here;
My father pressed my hand-
Forgive this foolish tear,
But let that old oak stand.

Questions:

26. Who played under the old oak?
27. What action does the speaker request regarding the old oak?

SECTION : D

Do as directed.

(2)

28. I help my father. I learn retaining skills from him. He does not live luxurious life.

Start like this: I helped

Render the following dialogue into Indirect Speech.

(3)

29. "Which movie was released yesterday?" said Ami.
"Shrikanth, would you like to see?" said Kamal.
"Yes. Let's go and enjoy the movie." said Ami.

Complete the sentences using the functions given in the brackets.

(2)

30. Ami: My brother wants to earn money.
Chiranjeev: He should work hard _____ (comparing)
(A) If he works hard, he can earn money.
(B) The harder he works, the more money he can earn.
(C) Because of hard work he can earn money
(D) None of these.

31. Radhika: Would you please help me solve this problem?
 Brinjal: Have you tried to solve it yourself?
 Radhika: Yes, _____ (contrasting)
 (A) In spite of repeated attempts, I could not solve it.
 (B) Though I attempted repeatedly, I could not solve it.
 (C) both (a) and (b)
 (D) I tried so that I could solve it.

Rewrite the paragraph correcting the errors.

(2)

32. Some of my friends are plan to go to Mt. Abu next week. They will go there in a car.

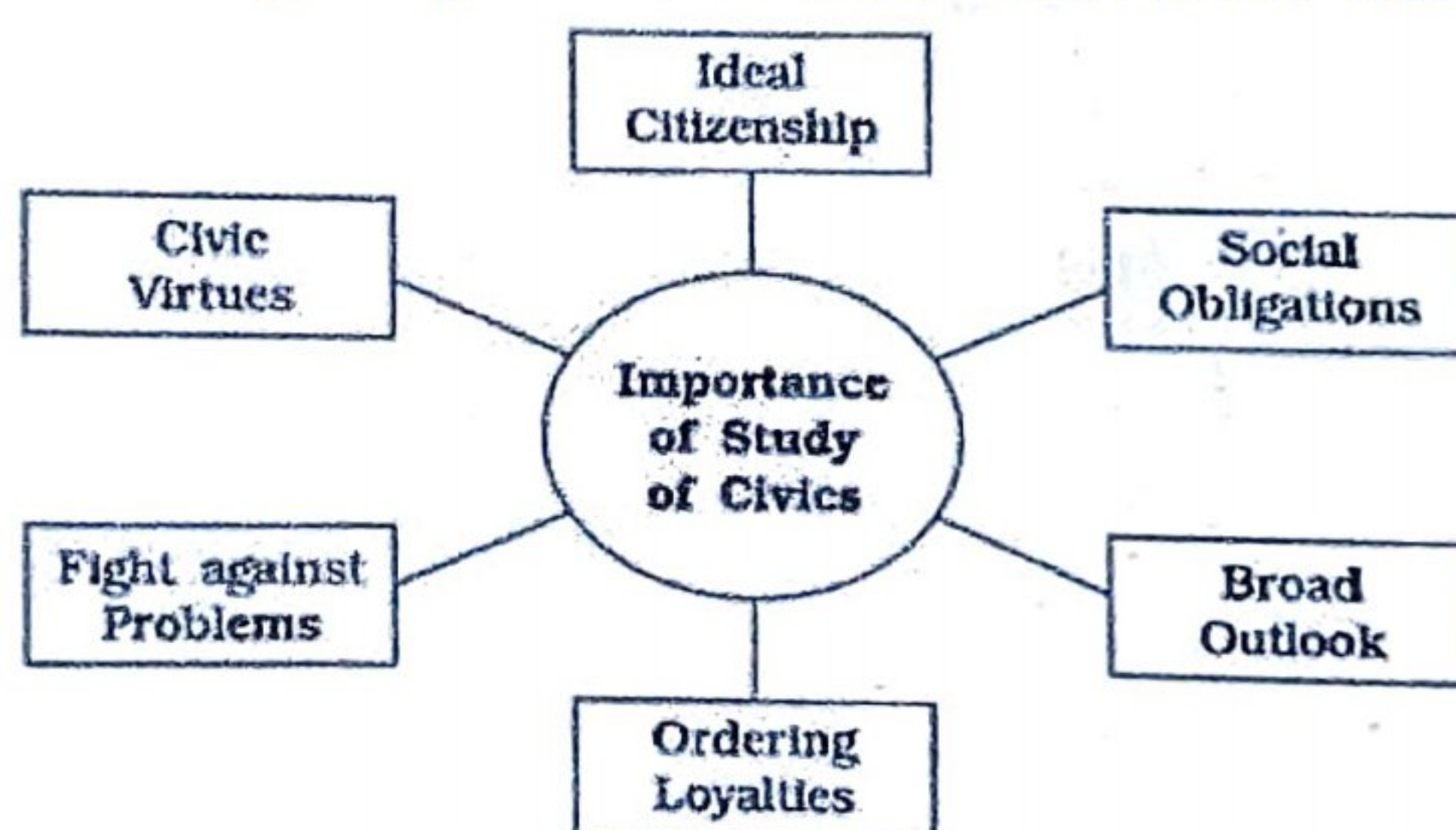
Complete the passage choosing the correct option from the bracket. (2)

Arunima Sinha was a __33__ (nation, nationality, national) level volleyball player. When she was __34__ (travelled, traveling, travels) on the train, some thugs tried to snatch her golden chain.

SECTION : E

36. **Study the following diagram and write about 80 words based on it**

(2)

Write a paragraph in about 150 words using the key words.

(5)

37. My Role Model

(Points: Name of Role Model and profession – reason for role model – quality of that person – things you like most in him/her – your actions to be like the role model)

OR

Importance of Trees

(Points: absorb carbon dioxide, release oxygen - habitat for wildlife - soil conservation – support climate regulation - water cycle contribution – beneficial for human)

38. Pavan Shah received a damaged iPhone 16 Pro Max from Amazon. Write email on behalf of him complaining about the same.

(4)

OR

38. Write a brief report in about 100 words on the 'Teachers' Day' celebration in your class to be put up on the class notice board.
- When was the day celebrated?
 - What preparations were made?
 - How were the student-teachers welcomed?
 - How did the learning-students convey their courtesy gesture to student-teachers?

Noon

FIRST EXAM - 2024-25

DATE : 16/10/2024S

STD : 11 : संस्कृत

TIME : 2 HOURS

MARKS : 50

SECTION : A

- नीचे आपेला पद्यभंडनो भातृभाषामां अनुवाद करो. (कोईपक्ष अंक) (4)
- (1) अभयं मित्रादभयममित्रादभयं ज्ञातादभयं परोक्षात् ।
अभयं नक्तमभयं दिवा नः सर्वा आशा मम मित्रं भवन्तु ॥
अग्ने नय सुपथा राये अस्मान् विश्वानि देव वयुनानि विद्वान् ।
युयोध्यस्मज्जुहूराणमेनौ भूयिष्ठान्ते नम उवितं विधेम ॥
- (2) यथा वृक्षः तथा पुत्रः सदा श्रेयस्करावुभौ ।
विना वृक्षं गृहं शून्य पुत्रहीनं कुलं तथा ॥
एकेनापि सुवृक्षेण पुष्पितेन सुगन्धिना ।
वासितं वै वनं सर्वं सुपुत्रेण कुलं यथा ॥
- नीचे आपेला शब्दो पर विवरणात्मक नोंध लभो. (2)
- (3) शौचम्
अथवा
अयुग्म नेत्र
- श्लोक पूर्ति करो. (2)
- (4) समानो मन्त्र जुहोमि ॥
अथवा
अग्ने नय विधेम ॥
- नीचे आपेला विकल्पोमांथी योग्य विकल्प शोधी साथो जवाब लभो. (2)
- (5) कलौ युगे पापेन के भान्ति ?
(A) खधौताः (B) पाखण्डाः (C) अधर्माः (D) ग्रहाः
- (6) सर्वस्य लोचनं किम् ?
(A) विद्या (B) शास्त्रम् (C) सत्यम् (D) शौचम्

SECTION : B

- नीचे आपेला गद्यभंडनो भातृभाषामां अनुवाद करो. (कोईपक्ष अंक) (4)
- (7) एवंप्रकारकं पृथुचरितं पुराणेषु वर्णितमस्ति । वस्तुतः इदमेकं रूपकमस्ति । तदनुसारं राजा गोपालः, भूतलं गौः, दोहानं कृषिकर्म, दुग्धम् च अन्नम् अस्ति । अर्थात् पृथुरूपः गोपालः भूतलरूपां गां कृषिकर्मणा दुदोह । अस्मिन् दोहनकर्मणि अन्नरूपं दुग्धं च प्राप्तवान् ।
अस्य रूपकरयायं सन्देशः यथा गोपालः स्वकीयां गां प्रेम्णा परिपालयति, परिपालितां च गाम् असौ प्रातः सायं चेति नियतकालं नियतपरिमाणं च दोग्धि, तथा राजा अपि स्वकीयं भूतलं प्रेम्णा परिपालयेत् । परिपालितं च भूतलम् असौ शरदि वर्षायाम् चेति नियतकालं नियतपरिमाणमेव दुह्यात् । एवमेव कृषिकर्मणि प्रवृत्ताः प्रजा अपि भूतलं तथैव परिपालयेयुः । परिपालितं च भूतलं नियतकालं नियतपरिमाणं च दुह्युः इति ।

(8) ચેટી – નનુ વર્ણિતોઽસિ ।

વિદૂષકઃ – (હસ્તેન મુખં પ્રમૃજ્ય, હસ્તં દૃષ્ટ્વા સરોષં દણ્ડકાષ્ટમ્ ઉદ્યમ્ય) આહા દાસ્યાઃ પુત્રિ, રાજકુલં ખલુ
એતત્ । કિં તે કરિષ્યે ? (નાયકં નિર્દિશ્ય) ભોઃ યુવયોઃ પુરત એવાહં દાસ્યાઃ પુત્ર્યા ખલીકૃતઃ । તત્કિં મમ ઇહ
સ્થિતેન । અન્યતો ગમિષ્યામિ તાવત્ । (નિષ્ક્રામતિ ।)

ચેટી – સત્યં ખલુ કુપિતો મે આર્યઃ આત્રેયઃ । યાવદનુગમ્ય પ્રસાદયિષ્યામિ । (ગન્તુમિચ્છતિ ।)

નાયિકા – હજ્જે ચતુરિકે, કથં મામેકાકિનીમુઝ્જિત્વા ગચ્છસિ ।

ચેટી – (નાયકમુદિશ્ય સસ્મિતમ્) એવમેકાકિની ચિરં ભવ । (ઇતિ નિષ્ક્રાન્તા ।)

- વિવરણાત્મક નોંધ લખો.

(2)

(9) કિન્તુકુન્તઃ

અથવા

આઘ્રાણે અર્ધભોજનમ્

- રિક્તસ્થાનોની પૂર્તિ કરો.

(2)

(10) વયમ્ સન્તિ ।

(પન્થાચારિણઃ, અરણ્યચારિણઃ)

(11) કૃષિપાશુપાલ્યે વાણિજ્યા ચ ।

(આન્વીક્ષિકી, વાર્તા)

- નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ શોધીને સાચો વિકલ્પ લખો.

(2)

(12) રાજા કિં વશીકરોતિ ?

(A) સ્વપક્ષમ્

(B) પરપક્ષમ્

(C) સ્વપક્ષં પરપક્ષં ચ

(D) લોકમ્

(13) ચેટી કસ્ય મુખં કાલીકરોતિ ?

(A) નાયકસ્ય

(B) નાયિકાયાઃ

(C) વિદૂષકસ્ય

(D) મર્કટસ્ય

SECTION : C

- ગદ્યખંડ વાંચી નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

(4)

(14) ચેટી – સત્યં ખલુ કુપિતો મે આર્યઃ આત્રેયઃ । યાવદનુગમ્ય પ્રસાદયિષ્યામિ । (ગન્તુમિચ્છતિ ।)

નાયિકા – હજ્જે ચતુરિકે, કથં મામેકાકિનીમુઝ્જિત્વા ગચ્છસિ ।

ચેટી – (નાયકમુદિશ્ય સસ્મિતમ્) એવમેકાકિની ચિરં ભવ । (ઇતિ નિષ્ક્રાન્તા ।)

પ્રશ્ન :

(1) ચેટી કસ્મિન્ અવસ્થાને આત્રેયં આર્યં કુપિતં નિર્દિશ્ય વદતિ ?

(2) નાયિકા કિમર્થં ચેટીં એકાકિનીમ્ ઉઝ્જિત્વા ગચ્છસિ ઇતિ પ્રશ્નયતિ ?

(3) ચેટી કસ્મિન્ અવસ્થાને નાયિકાયા નિર્દિશ્ય નાયકં સસ્મિતમુદિશ્ય વદતિ ?

(4) નાયિકા કસ્મિન્ ગુણે ચેટીં નિર્દિશ્ય વદતિ “હજ્જે ચતુરિકે” ઇતિ ?

- સમીક્ષાત્મક નોંધ લખો. (કોઈપણ એક)

(2)

(15) ભીમનું પાત્રાલેખન.

(16) ચેટીએ કરેલી વિદૂષકની છોતરપિંડી.

- સસંદર્ભ સમજાવો. (કોઈપણ એક)

(2)

(17) અયે, વયમરણ્યચારિણઃ । કુતો નામ શૌર્યમસ્માસુ ।

(18) યતસ્ત્ર એવ વિદ્યા ઇતિ કૌટિલ્યઃ ।

- વાક્યો કોણ બોલે છે તે જણાવો.

(2)

(19) નનુ ભોઃ ક્ષત્રિયોઽહમ્ ।

(હનૂમાન્, ભીમઃ)

(20) આર્ય, અહં ત્વાં વર્ણયામિ ।

(ચેટી, નાયકઃ)

SECTION : D

- ગદ્યખંડ વાંચી નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

(21) વિશ્વામિત્રો નામ નૃપ: એકદા સસૈન્ય: મૃગયાર્થં વને વિચરન પરિશ્રાન્ત: ચ વસિષ્ઠસ્ય આશ્રમમાગચ્છત્ । વસિષ્ઠસ્યાશ્રમે નન્દિની નામ કામધેનુસુતા આસીત્ । સા ચ યદ યદ વસિષ્ઠો વાઙ્મતિ તત્ તદ્ દદાતિ સ્મ । તસ્યા પ્રસાદેન વસિષ્ઠો વિશ્વામિત્રસ્ય તસ્ય સૈનિકાના ચ યથેચ્છમ્ અતિથ્યમ અકરોત્ । તદા ભૃશં પરિતુષ્ટ: વિશ્વામિત્ર: વિશિષ્ઠં મુનિ તાં ધેનુમ અયાચત ।

પ્રશ્ન : (1) કૃ નૃપ વને વિચરન આસીત ?

(2) કીદૃશ: નૃપ: વસિષ્ઠસ્ય આશ્રમમ્ અગચ્છત ?

(3) વિસિષ્ઠસ્યાશ્રમે કા આસીત ?

- નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ ગુજરાતી ભાષામાં આપો. (કોઈપણ બે)

(4)

(22) વૃક્ષ સાથે આપણે કેવો વ્યવહાર કરવો જોઈએ ?

(23) વાર્તા એટલે શું ?

(24) વિદ્યુત્પક્ષના મુખનું વર્ણન કરતી વખતે દાસી તેને કઈ રીતે બેસી રહેવા કહે છે ?

(3)

- રિક્તસ્થાનની પૂર્તિ કરો.

(25) શિવે શા માટે ક્રોધ કર્યો ?

(26) વિશ્વનો પ્રાચીનતમ ગ્રંથ કયો છે ?

(27) નચિકેતા અને યમરાજનો સંવાદ કયા ઉપનિષદમાં સમાવિષ્ટ છે ?

SECTION : E

- પરિચયાત્મક નોંધ લખો. (કોઈપણ બે)

(4)

(28) સામવેદ:

(29) ઉપનિષદ

(30) પञ्चરાત્રમ્

- છંદ અલંકાર સમજાવો. (કોઈપણ એક)

(2)

(31) મંદાક્રાન્તા

(32) ઉપમા અલંકાર ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.

- નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ શોધી સાચો જવાબ લખો.

(4)

(33) છંદમાં ગાતાં ગાતાં અમુક અંતરે અટકવું પડે છે. તેને શું કહે છે ?

(A) ચરણ (B) તાલ (C) યતિ (D) ગણ

(34) વેદને માનવામાં આવે છે.

(A) જ્ઞાન (B) કર્મકાંડ (C) અપૌરુષેય (D) નિરુક્ત

(35) ગુરુની પાસે નિષ્ઠાપૂર્વક બેસીને પ્રાપ્ત કરવામાં આવતું પરમતત્ત્વનું જ્ઞાન એટલે

(A) ઉપનિષદ (B) વેદ (C) મહાભારત (D) રામાયણ

(36) પંચતંત્રના રચયિતા છે.

(A) વેદવ્યાસ (B) વાલ્મિકી (C) કાલિદાસ (D) પંડિત વિષ્ણુશર્મા

Noon**FIRST EXAM - 2024-25****STD : 11 : અર્થશાસ્ત્ર****DATE : 15/10/2024****TIME : 2 HOURS****MARKS : 50****વિભાગ : A**

નીચેના પ્રશ્નોના આપેલા વિકલ્પમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો : (દરેકનો 1 ગુણ) (10)

1. Principle of economics પુસ્તક કોણે લખ્યું ?
(A) એડમ સ્મિથ (B) માર્શલ (C) રોબિન્સ (D) સેમ્યુઅલસન
2. Economics શબ્દ કયા ગ્રીક શબ્દ પરથી ઉતરી આવ્યો છે ?
(A) Oikonomos (B) Ecology (C) PHILO (D) Nomos
3. નીચેના માંથી કઈ વસ્તુઓનો સમાવેશ ભૌતિક વસ્તુમાં થાય છે ?
(A) સંગીત (B) શિક્ષણ (C) દાક્તરી-સલાહ (D) ફિજ
4. કિંમત અને માંગ વચ્ચે કેવો સંબંધ છે ?
(A) ધન (B) વ્યસ્ત (C) સપ્રમાણ (D) શૂન્ય
5. માંગ નો નિયમ કોણે આપ્યો ?
(A) એડમ સ્મિથ (B) માર્શલ (C) રોબિન્સ (D) સેમ્યુઅલસન
6. કિંમત ઘટાડાને કારણે પુરવઠામાં થતા ફેરફારને શું કહેવાય ?
(A) વધારો (B) વિસ્તરણ (C) સંકોચન (D) ઘટાડો
7. કયા ખર્ચને માપી શકાતો નથી ?
(A) વાસ્તવિક ખર્ચ (B) નાણાકીય ખર્ચ (C) વૈકલ્પિક ખર્ચ (D) સ્થિરખર્ચ
8. જથ્થો કુલ પુરવઠા કરતા કેવો હોય છે ?
(A) વધારે હોઈ શકે (B) ઓછો હોઈ શકે (C) વધુ ન હોય (D) નહીંવત હોય
9. વસ્તુની કિંમત અને પુરવઠા વચ્ચે કેવો સંબંધ હોય છે ?
(A) સીધો (B) વિરોધી (C) સમાન (D) શૂન્ય
10. સરેરાશ ખર્ચની રેખા નો આકાર કેવો હોય છે ?
(A) હોકિસ્ટિક (B) U આકાર (C) V આકાર (D) ચોરસ

વિભાગ : B

નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ એક વાક્યમાં આપો (દરેકનો 1 ગુણ)

(5)

11. કૌટિલ્ય આપેલી અર્થશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા જણાવો.
12. વૃત્તાંશ એટલે શું ?
13. નાશવંત વસ્તુ એટલે શું ?
14. પુરવઠા રેખાનો ઢાળ કેવો હોય છે ?
15. કયા ખર્ચની રેખાનો આકાર X ધરીને સમાંતર હોય છે ?

વિભાગ : C

નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. (કોઈપણ 5, દરેક ના 2 ગુણ)

(10)

16. ખાનગી વસ્તુ અને જાહેર વસ્તુના તફાવતના બે મુદ્દા જણાવો.
17. ટકાઉ વસ્તુ નો અર્થ ઉદાહરણ આપી સમજાવો.
18. ગિફ્ટ વસ્તુ એટલે શું ?
19. પુરવઠા ના નિયમ ના અપવાદો જણાવો.

20. તફાવત સમજાવો : જથ્થો અને પુરવઠો.
 21. સરેરાશ સ્થિરખર્ચ અને સરેરાશ અસ્થિરખર્ચ ની વ્યાખ્યા આપો.
 22. ટૂંકો ગાળો એટલે શું ? સમજાવો.
 23. લાંબો ગાળો એટલે શું ? સમજાવો.

વિભાગ : D

નીચેના પ્રશ્નોના મુદ્દાસર જવાબ આપો. (કોઈપણ 5 દરેક ના 3 ગુણ)

(15)

24. આર્થિક પ્રવૃત્તિ અને બિન આર્થિક પ્રવૃત્તિ વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.
 25. ભારતમાં વિવિધ ક્ષેત્રોના રાષ્ટ્રીય આવકમાં ફાળોની નીચે આપેલી માહિતીનો અભ્યાસ કરી નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (દરેકનો 1 ગુણ)

રાષ્ટ્રીય આવકમાં વિવિધ ક્ષેત્રનો ફાળો (ટકામાં)

ક્ષેત્ર	ટકા
ખેતીક્ષેત્ર	13.9
ઉદ્યોગ ક્ષેત્ર	26.2
સેવાક્ષેત્ર	59.9
આર્થિક સર્વે - 2014	

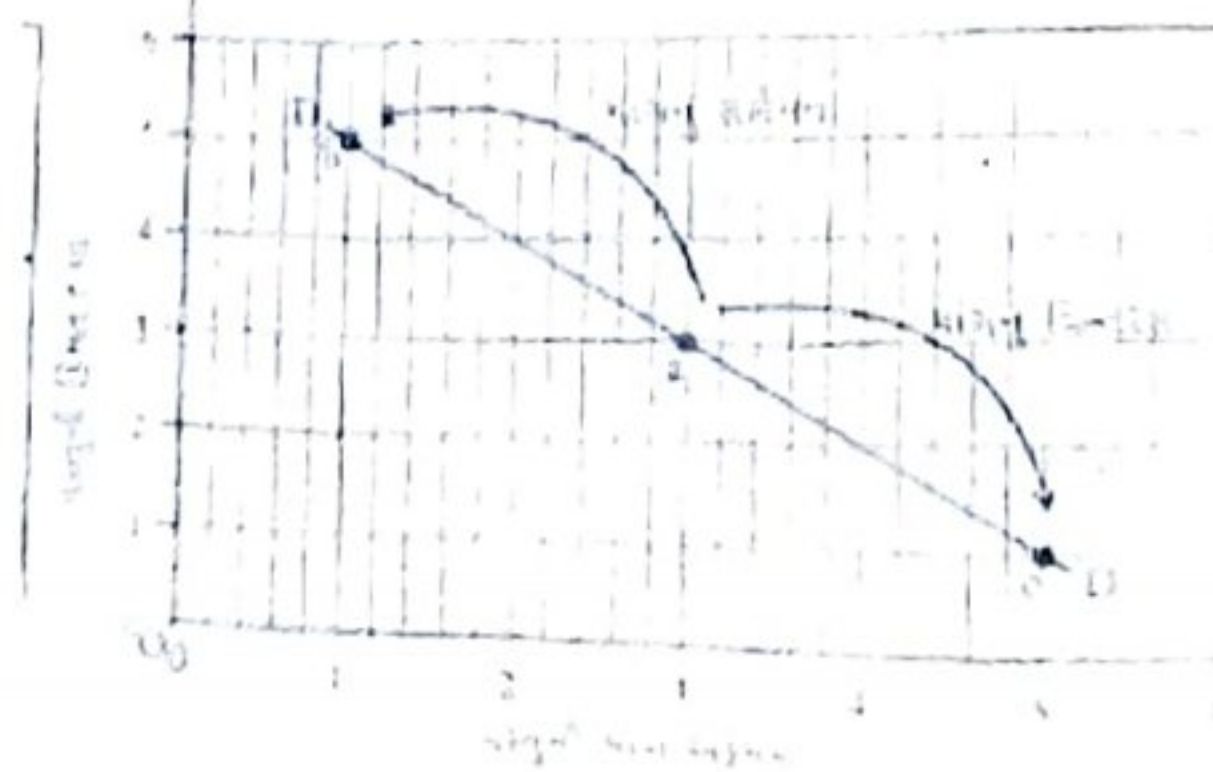
- (1) ભારતમાં કયા ક્ષેત્રનો રાષ્ટ્રીય આવકમાં ફાળો વધુ છે ?
 (2) ભારતમાં કયા ક્ષેત્રનો રાષ્ટ્રીય આવકમાં ફાળો ઓછો છે ?
 (3) રાષ્ટ્રીય આવકમાં કયા ત્રણ ક્ષેત્રોનો સમાવેશ થાય છે ?
 26. વ્યાપારચક્રના મહત્વના તબક્કાઓ સમજાવો.
 27. પુરવઠામાં વિસ્તરણ અને સંકોચન આકૃતિ સહિત સમજાવો.
 28. પુરવઠાના નિયમની ધારણાઓ જણાવો
 29. સ્થિર ખર્ચ એટલે શું ? આકૃતિ દોરી સમજાવો
 30. કુલ આવક, સરેરાશ આવક અને સીમાંત આવક સમજાવો
 31. અસ્થિર ખર્ચ એટલે શું ? આકૃતિ દોરી સમજાવો.

વિભાગ : E

નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ વિસ્તારપૂર્વક આપો (કોઈપણ 2, દરેક ના 5 ગુણ)

(10)

32. સંપત્તિ એટલે શું ? તેના લક્ષણો જણાવો
 33. માંગના નિયમને અનુસૂચિ અને આકૃતિની મદદથી સમજાવો.
 34. નીચે આપેલી આકૃતિને આધારે પૂછેલા પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

- (1) માંગનું વિસ્તરણ સંકોચન ક્યારે શક્ય બને છે ?
 (2) માંગનું વિસ્તરણ એટલે શું ?
 (3) માંગનું સંકોચન એટલે શું ?
 (4) બિંદુ a થી b તરફ માંગનું કયું પરિવર્તન જોવા મળે છે ?
 (5) બિંદુ a થી c તરફ માંગમાં કયું પરિવર્તન જોવા મળે છે ?

Noon

FIRST EXAM - 2024-25

DATE : 16/10/2024S

STD : 11 : संस्कृत

TIME : 2 HOURS

MARKS : 50

SECTION : A

- नीचे आपेला पद्यभंडनो मातृभाषामां अनुवाद करो. (कोईपक्ष अंक) (4)

- (1) अभयं मित्रादभयममित्रादभयं ज्ञातादभयं परोक्षात् ।
अभयं नक्तमभयं दिवा नः सर्वा आशा मम मित्रं भवन्तु ॥
अग्ने नय सुपथा राये अस्मान् विश्वानि देव वयुनानि विद्वान् ।
युयोध्यस्मज्जुहूराणमेनौ भूयिष्ठान्ते नम उक्तिं विधेम ॥

- (2) यथा वृक्षः तथा पुत्रः सदा श्रेयस्करावुभौ ।
विना वृक्षं गृहं शून्यं पुत्रहीनं कुलं तथा ॥
एकेनापि सुवृक्षेण पुष्पितेन सुगन्धिना ।
वासितं वै वनं सर्वं सुपुत्रेण कुलं यथा ॥

- नीचे आपेला शब्दो पर विवरणात्मक नोंध लખो. (2)

- (3) शौचम्

अथवा

अयुग्म नेत्र

- श्लोक पूर्ति करो. (2)

- (4) समानो मन्त्र जुहोमि ॥

अथवा

अग्ने नय विधेम ॥

- नीचे आपेला विकल्पोमांथी योग्य विकल्प शोधी साथो जवाब लखो. (2)

- (5) कलौ युगे पापेन के भान्ति ?

(A) खधौता: (B) पाखण्डा: (C) अधर्मा: (D) ग्रहा:

- (6) सर्वस्य लोचनं किम् ?

(A) विद्या (B) शास्त्रम् (C) सत्यम् (D) शौचम्

SECTION : B

- नीचे आपेला गद्यभंडनो मातृभाषामां अनुवाद करो. (कोईपक्ष अंक) (4)

- (7) एवंप्रकारकं पृथुचरितं पुराणेषु वर्णितमस्ति । वस्तुतः इदमेकं रूपकमस्ति । तदनुसारं राजा गोपालः, भूतलं गौः, दोहानं कृषिकर्म, दुग्धम् च अन्नम् अस्ति । अर्थात् पृथुरूपः गोपालः भूतलरूपां गां कृषिकर्मणा दुदोह । अस्मिन् दोहनकर्मणि अन्नरूपं दुग्धं च प्राप्तवान् ।

अस्य रूपकस्यायं सन्देशः यथा गोपालः स्वकीयां गां प्रेम्णा परिपालयति, परिपालितां च गाम् असौ प्रातः सायं चेति नियतकालं नियतपरिमाणं च दोग्धि, तथा राजा अपि स्वकीयं भूतलं प्रेम्णा परिपालयेत् । परिपालितं च भूतलम् असौ शरदि वर्षायाम् चेति नियतकालं नियतपरिमाणमेव दुह्यात् । एवमेव कृषिकर्मणि प्रवृत्ताः प्रजा अपि भूतलं तथैव परिपालयेयुः । परिपालितं च भूतलं नियतकालं नियतपरिमाणं च दुह्युः इति ।

(8) चेटी – ननु वर्णितोऽसि ।

विदूषकः – (हस्तेन मुखं प्रमृज्य, हस्तं दृष्ट्वा सरोषं दण्डकाष्ठम् उद्यम्य) आहा दास्याः पुत्रि, राजकुलं खलु एतत् । किं ते करिष्ये ? (नायकं निर्दिश्य) भोः युवयोः पुरत एवाहं दास्याः पुत्र्या खलीकृतः । तत्किं मम इह स्थितेन । अन्यतो गमिष्यामि तावत् । (निष्क्रामति ।)

चेटी – सत्यं खलु कुपितो मे आर्यः आत्रेयः । यावदनुगम्य प्रसादयिष्यामि । (गन्तुमिच्छति ।)

नायिका – हज्जे चतुरिके, कथं मामेकाकिनीमुज्झित्वा गच्छसि ।

चेटी – (नायकमुद्दिश्य सस्मितम्) एवमेकाकिनी चिरं भव । (इति निष्क्रान्ता ।)

● विवरणात्मक नोंध લખો.

(2)

(9) किन्तुकुन्तः

अथवा

आघ्राणे अर्धभोजनम्

● रिक्तस्थानोनी पूर्ति करो.

(2)

(10) वयम् सन्ति ।

(पन्थाचारिणः, अरण्यचारिणः)

(11) कृषिपाशुपाल्ये वाणिज्या च ।

(आन्वीक्षिकी, वार्ता)

● નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ શોધીને સાચો વિકલ્પ લખો.

(2)

(12) राजा किं वशीकरोति ?

(A) स्वपक्षम्

(B) परपक्षम्

(C) स्वपक्षं परपक्षं च

(D) लोकम्

(13) चेटी कस्य मुखं कालीकरोति ?

(A) नायकस्य

(B) नायिकायाः

(C) विदूषकस्य

(D) मर्कटस्य

SECTION : C

● ગદ્યખંડ વાંચી નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

(4)

(14) चेटी – सत्यं खलु कुपितो मे आर्यः आत्रेयः । यावदनुगम्य प्रसादयिष्यामि । (गन्तुमिच्छति ।)

नायिका – हज्जे चतुरिके, कथं मामेकाकिनीमुज्झित्वा गच्छसि ।

चेटी – (नायकमुद्दिश्य सस्मितम्) एवमेकाकिनी चिरं भव । (इति निष्क्रान्ता ।)

પ્રશ્ન :

(1) चेटी कस्मिन् अवस्थाने आत्रेयं आर्यं कुपितं निर्दिश्य वदति ?

(2) नायिका किमर्थं चेटीं एकाकिनीम् उज्झित्वा गच्छसि इति प्रश्नयति ?

(3) चेटी कस्मिन् अवस्थाने नायिकाया निर्दिश्य नायकं सस्मितमुद्दिश्य वदति ?

(4) नायिका कस्मिन् गुणे चेटीं निर्दिश्य वदति "हज्जे चतुरिके" इति ?

● સમીક્ષાત્મક નોંધ લખો. (કોઈપણ એક)

(2)

(15) भीमनुं पात्रालेभन.

(16) ચેટીએ કરેલી વિદૂષકની છેતરપિંડી.

● સસંદર્ભ સમજાવો. (કોઈપણ એક)

(2)

(17) अये, वयमरण्यचारिणः । कुतो नाम शौर्यमस्मासु ।

(18) यतस्त्र एव विद्या इति कौटिल्यः ।

● વાક્યો કોણ બોલે છે તે જણાવો.

(2)

(19) ननु भोः क्षत्रियोऽहम् ।

(हनूमान्, भीमः)

(20) आर्य, अहं त्वां वर्णयामि ।

(चेटी, नायकः)

SECTION : D

- ગદ્યખંડ વાંચી નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

(21) વિશ્વામિત્રો નામ નૃપ: એકદા સસૈન્ય: મૃગયાર્થં વને વિચરન પરિશ્રાન્ત: ચ વસિષ્ઠસ્ય આશ્રમમાગચ્છત્ । વસિષ્ઠસ્યાશ્રમે નન્દિની નામ કામધેનુસુતા આસીત્ । સા ચ યદ યદ વસિષ્ઠો વાઙ્મતિ તત્ તદ્ દદાતિ સ્મ । તસ્યા પ્રસાદેન વસિષ્ઠો વિશ્વામિત્રસ્ય તસ્ય સૈનિકાના ચ યથેચ્છમ્ અતિથ્યમ અકરોત્ । તદા ભૃશં પરિતુષ્ટ: વિશ્વામિત્ર: વિશિષ્ઠં મુનિ તાં ધેનુમ અયાચત ।

પ્રશ્ન : (1) કૃ નૃપ વને વિચરન આસીત ?

(2) કીદૃશ: નૃપ: વસિષ્ઠસ્ય આશ્રમમ્ અગચ્છત્ ?

(3) વિસિષ્ઠસ્યાશ્રમે કા આસીત ?

- નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ ગુજરાતી ભાષામાં આપો. (કોઈપણ બે)

(4)

(22) વૃક્ષ સાથે આપણે કેવો વ્યવહાર કરવો જોઈએ ?

(23) વાર્તા એટલે શું ?

(24) વિદ્યુત્પક્ષના મુખનું વર્ણન કરતી વખતે દાસી તેને કઈ રીતે બેસી રહેવા કહે છે ?

- રિક્તસ્થાનની પૂર્તિ કરો.

(3)

(25) શિવે શા માટે ક્રોધ કર્યો ?

(26) વિશ્વનો પ્રાચીનતમ ગ્રંથ કયો છે ?

(27) નચિકેતા અને યમરાજનો સંવાદ કયા ઉપનિષદમાં સમાવિષ્ટ છે ?

SECTION : E

- પરિચયાત્મક નોંધ લખો. (કોઈપણ બે)

(4)

(28) સામવેદ:

(29) ઉપનિષદ

(30) પञ्चરાત્રમ્

- છંદ અલંકાર સમજાવો. (કોઈપણ એક)

(2)

(31) મંદાક્રાન્તા

(32) ઉપમા અલંકાર ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.

- નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ શોધી સાચો જવાબ લખો.

(4)

(33) છંદમાં ગાતાં ગાતાં અમુક અંતરે અટકવું પડે છે. તેને શું કહે છે ?

(A) ચરણ (B) તાલ (C) યતિ (D) ગણ

(34) વેદને માનવામાં આવે છે.

(A) જ્ઞાન (B) કર્મકાંડ (C) અપૌરુષેય (D) નિરુક્ત

(35) ગુરુની પાસે નિષ્ઠાપૂર્વક બેસીને પ્રાપ્ત કરવામાં આવતું પરમતત્ત્વનું જ્ઞાન એટલે

(A) ઉપનિષદ (B) વેદ (C) મહાભારત (D) રામાયણ

(36) પંચતંત્રના રચયિતા છે.

(A) વેદવ્યાસ (B) વાલ્મિકી (C) કાલિદાસ (D) પંડિત વિષ્ણુશર્મા

Noon

FIRST EXAM - 2024-25

STD : 11 :

DATE : 17/10/2024

વાણિજ્ય વ્યવસ્થા અને સંચાલન

TIME : 2 HOURS

MARKS : 50

વિભાગ : A

નીચેના પ્રશ્નો માટે આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો: (દરેકનો 1 ગુણ) (10)

- ધંધાની કાર્યક્ષમતાનો માપદંડ કયો છે ?
(A) નફો (B) સંચાલન (C) ઉત્પાદન (D) વેચાણ
- ખેતી, પશુપાલન, મત્સ્ય વગેરે ઉદ્યોગો કયા પ્રકારના છે ?
(A) પ્રાથમિક ઉદ્યોગો (B) ગૌણ ઉદ્યોગ
(C) આનુષંગિક ઉદ્યોગો (D) મૂડી પ્રધાન
- વિદેશી વીમા કંપનીઓ ભારતીય વીમા કંપનીમાં સીધેસીધું કેટલું રોકાણ કરી શકે છે ?
(A) 25 % (B) 49 % (C) 74 % (D) 100 %
- કિસાન વિકાસ પત્રમાં પાકતી તારીખે કેટલી રકમ વ્યાજ સહિત ચૂકવવામાં આવે છે ?
(A) બે ગણી (B) ત્રણ ગણી (C) ચાર ગણી (D) પાંચ ગણી
- RTGS માં ઓછામાં ઓછી કેટલી રકમની ફેરબદલી કરી શકાય છે ?
(A) ગમે તેટલી (B) 2 લાખ (C) 5 લાખ (D) 50,000
- ધંધાદારી એકમો પોતાનાં કાર્યો બહારની સંસ્થાને સોંપે તેને શું કહેવાય ?
(A) ઈ-કોમર્સ (B) આઉટસોર્સિંગ (C) ઈ-મેલ (D) નેટ-બેન્કિંગ
- માહિતીના સુપર હાઈ-વે તરીકે કોને ઓળખવામાં આવે છે ?
(A) ઈન્ટરનેટ સેવા (B) બેન્કિંગ સેવા (C) ઈ-કોમર્સ (D) આઉટસોર્સિંગ
- ધંધાકીય સાહસનું સૌથી પ્રાચીન અને સરળ સ્વરૂપ કયું છે ?
(A) વૈયક્તિક માલિકી (B) ભાગીદારી (C) સહકારી મંડળી (D) કંપની
- કયા સ્વરૂપમાં માલિક, સ્થાપક અને સંચાલક એક જ હોય છે ?
(A) સંયુક્ત સાહસ (B) સરકારી કંપની (C) સહકારી મંડળી (D) વૈયક્તિક માલિકી
- હિન્દુ અભિવ્યક્ત કુટુંબની પેઢીમાં સભ્યપદ કેવી રીતે મળે છે ?
(A) કરારથી (B) જન્મથી (C) મૂડી રોકવાથી (D) સંચાલન કરવાથી

વિભાગ : B

નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર એક વાક્યમાં આપો: (દરેકનો 1 ગુણ)

(05)

- આર્થિક પ્રવૃત્તિ એટલે શું ?
- વ્યવસાય એટલે શું ?
- વીમા પોલિસી એટલે શું ?
- કયા પ્રકારનું ખાતું માત્ર ધંધાદારી એકમોના નામે જ ખોલાવી શકાય ?
- ક્ર્તા કોને કહે છે ?

વિભાગ : C

નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો: (કોઈ પણ 5) (દરેકના 2 ગુણ)

(10)

16. વીમાના સિદ્ધાંતોની યાદી આપો.
17. પાઈપલાઈન દ્વારા વહન કઈ પેદાશો માટે યોગ્ય છે ?
18. ટ્રાવેલર્સ ચેકની સમજ આપો.
19. ઈન્ટરનેટનો અર્થ આપો.
20. ઈ કોમર્સનો અર્થ આપો.
21. ઓવરડ્રાફ્ટ એટલે શું ?
22. રોજગારીની બે લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
23. ઈ-બેંકિંગમાં થતા બિનનાણાકીય વ્યવહારોના ઉદાહરણ આપો.

વિભાગ : D

નીચેના પ્રશ્નોના મુદ્દાસર ઉત્તર આપો. (કોઈ પણ 5) (દરેકના 3 ગુણ)

(15)

24. વેપાર અને વાણિજ્ય વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.
25. ટૂંક નોંધ લખો: NEFT
26. ઈ-કોમર્સના સફળ અમલીકરણ માટે જરૂરી સાધનો જણાવો.
27. વૈયક્તિક માલિકીના ફાયદાઓ જણાવો.
28. વૈયક્તિક માલિકીની મર્યાદાઓ જણાવો.
29. ધંધાની ગમે તે ત્રણ લાક્ષણિકતાઓ સમજાવો.
30. કોમ્પ્યુટર નેટવર્કના પ્રકારો સમજાવો.
31. તમે S.B.I. બેંકની વી.વી. નગર રોડ શાખામાં બચત ખાતું ધરાવો છો. તમે S.B.I. બેંકની વી.વી. નગર રોડ શાખાના નહીં પરંતુ તમે S.B.I. બેંકના ખાતેદાર છો. - સમજાવો.

વિભાગ : E

નીચેના પ્રશ્નોના વિસ્તારપૂર્વક ઉત્તર આપો. (કોઈ પણ 2) (દરેકના 5 ગુણ)

(10)

32. ધંધો અને વ્યવસાય વચ્ચેનો તફાવત આપો.
33. તમે બેંકની મુલાકાત લીધી છે. તમને બેંક મેનેજરે બેંકના વિવિધ ખાતાના પ્રકારની જે માહિતી આપી છે તેને વિસ્તારપૂર્વક સમજાવો.
34. હિન્દુ અવિભક્ત કુટુંબનો અર્થ આપી, લાક્ષણિકતાઓ સ્પષ્ટ કરો.

Noon

FIRST EXAM - 2024-25

DATE : 17/10/2024

STD : 11 : તત્ત્વજ્ઞાન

TIME : 2 HOURS

MARKS : 50

વિભાગ : A

નીચે આપેલા દરેક પ્રશ્નોના વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર આપો. (દરેકનો 1 ગુણ)

(10)

- (1) દલીલમાં ફલિત વિધાનની સંખ્યા કેટલી હોય છે ?
(A) એક (B) બે (C) ત્રણ (D) ત્રણથી વધારે
- (2) તર્કશાસ્ત્રની ઉપયોગિતાનો વ્યાપ કયા કારણથી મોટો છે ?
(A) વૈજ્ઞાનિકતા (B) વિજ્ઞાનોનું વિજ્ઞાન હોવાથી (C) વસ્તુલક્ષિતા (D) ભાષાના શુદ્ધિકરણ
- (3) સર્વદેશી નિષેધવાચક વિધાનનું પ્રતીક કયું છે ?
(A) 'હા' (B) 'હ' (C) 'ના' (D) 'ન'
- (4) સર્વદેશી નિરૂપાધિક વિધાનમાં ઉદ્દેશ્યપદ કેવા પ્રકારનું હોય છે ?
(A) વ્યાપ્ત પદ (B) અવ્યાપ્ત પદ (C) એકદેશી (D) નિષેધવાચક
- (5) સમાન પદ ધરાવતાં બે એકદેશી વિધાનો વચ્ચેના ગુણનો વિરોધ એટલે શું ?
(A) અંશ વિરોધ (B) ઉપ વિરોધ (C) પૂર્ણ વિરોધ (D) આશ્રયા શ્રિત વિરોધ
- (6) 'હા' વિધાનનું પ્રતિવિધાન શું થાય છે ?
(A) "ના" (B) 'ન' (C) "હા" (D) 'હ'
- (7) સત્યતાફલનલક્ષી સંયુક્ત વિધાનનો પ્રકાર કેટલાં છે ?
(A) પાંચ (B) ચાર (C) ત્રણ (D) બે
- (8) શરતી વિધાનમાં આવતા બે વિધાનો પૈકી 'તો' પછી આવતા વિધાનને શું કહેવાય છે ?
(A) સમુચ્ચય (B) ઉત્તરાંગ (C) પૂર્વાંગ (D) નિષેધ
- (9) 'જો પંખો ચાલે તો હવા આવે' આ વિધાનની પ્રાતીક રજૂઆત કેવી રીતે થાય છે ?
(A) $P \& Q$ (B) $P \vee Q$ (C) $P \rightarrow Q$ (D) $P \leftrightarrow Q$
- (10) '.....' ને વાસ્તુગત રીતે સમમૂલ્ય ' એ વિધાનનાં વાંચક પ્રતીક છે ?
(A) ' $\rightarrow$ ' (B) ' $\leftrightarrow$ ' (C) '&' (D) '~'

વિભાગ : B

નીચે આપેલા પ્રશ્ન ક્રમાંક 11 થી 15 સુધીના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં આપો. (દરેકનો 1 ગુણ)

(5)

- (11) 'વિચારણા' ને કોની સાથે ગાઢ સંબંધ છે ?
- (12) 'કશાકનાં વિશે કશીક માહિતી આપતું કથન' એટલે શું ?
- (13) 'અનુમાન' એટલે શું ?
- (14) નીચે આપેલાં સાદું છે કે સંયુક્ત તે જણાવો.
(1) જો વહેલાં ઊઠશો, તો સ્વાસ્થ્ય સારું રહેશે.
- (15) સંયુક્ત વિધાનની રચના કરતા શબ્દ કે શબ્દ સમૂહને શું કહે છે ?

વિભાગ : C

નીચે આપેલા પ્રશ્ન ક્રમાંક 16 થી 23 સુધીના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 5 પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ લખો. (દરેકના 2 ગુણ) (10)

- (16) નીચેની દલીલમાં આધાર વિધાન અને ફલિત વિધાન ઓળખાવો.
1. દરિયામાં ભરતી આવશે.
2. કારણ આજે પૂનમ છે.

(17) નીચે આપેલી દલીલ નિગમલક્ષી છે કે વ્યાખ્યાલક્ષી તે જણાવો.

સર્વ સૈનિકો કસરત કરે છે.

જ્ઞાનેશ સૈનિક છે.

∴ જ્ઞાનેશ કસરત કરે છે.

(18) નીચે આપેલાં વિધાનોમાંથી ઉદ્દેશ્યપદ અને વિધેય પદ ઓળખાવો.

(1) કેટલાંક નાટકો સુંદર છે.

(19) નીચે આપેલા નિરૂપાધિક વિધાનનાં પ્રકાર જણાવી પદોની વ્યાપ્તિ જણાવો.

કેટલાંક સંતો પૂજનીય વ્યક્તિઓ છે.

(20) ઉપવિરોધની વ્યાખ્યા જણાવો.

(21) વ્યાખ્યા આપો : તાર્કિક કારક.

(22) વિધાનપરક પરિવર્તી એટલે શું ?

(23) નિષેધક વિધાન એટલે શું ?

વિભાગ : D

નીચે આપેલા પ્રશ્ન ક્રમાંક 24 થી 31 સુધી પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 5 પ્રશ્નોના મુદ્દાસર જવાબ લખો.

(દરેકના 3 ગુણ)

(15)

(24) નિગમનલક્ષી દલીલ અને વ્યાપ્તિલક્ષી દલીલનો વચ્ચેનો તફાવત સંક્ષેપ્તમાં સમજાવો.

(25) દ્રવ્ય અને રૂપને સમજાવો.

(26) સર્વદેશી અને એકદેશી નિરૂપાધિક વિધાન એટલે શું ? તેમજ ઉદાહરણ જણાવો.

(27) નિરૂપાધિક વિધાનનાં અંગો જણાવી તેની ઉદાહરણ સહિત સમજૂતી આપો.

(28) નીચે આપેલાં વિધાનનાં આશ્રયાશ્રિત વિરોધી, અંશ વિરોધી, ઉપવિરોધી અને પૂર્ણ વિરોધી વિધાનો લખો.

(1) સર્વ સંતોષી માણસો સુખી વ્યક્તિઓ છે.

(29) નીચેનાં વિધાનોને એક વખત સત્ય અને એક વખત અસત્ય માની તેમનાં વિરોધી વિધાનોની સત્યતા, અસત્યતા કે શંકાશીલતાનો નિર્ણય કરો.

(1) સર્વ ગુરુજનો વંદનીય વ્યક્તિઓ છે.

(30) 'ઋ' નું સત્યતાકોષ્ટક રચો.

(31) નીચે આપેલા વિધાનની પ્રાતિક રજૂઆત સંકેતાવલી અને પ્રકાર ઓળખાવો.

(1) શાસ્ત્રોનું અધ્યયન કરો અને જ્ઞાન મેળવો.

વિભાગ : E

નીચે આપેલા પ્રશ્ન ક્રમાંક 32 થી 34 સુધીના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 2 પ્રશ્નોના સવિસ્તાર જવાબ લખો.

(દરેકના 5 ગુણ)

(10)

(32) તર્કશાસ્ત્રની ઉપયોગીતા જણાવો.

(33) ગુણની દૃષ્ટિએ નિરૂપાધિક વિધાનના પ્રકારોની ઉદાહરણ સહિત સમજૂતી આપો.

(34) વિકલ્પન એટલે શું ? તેનું ઉદાહરણ, પ્રાતિક રજૂઆત, રૂપ અને સત્યતામૂલ્યના નિયમો સત્યતાકોષ્ટક દ્વારા સમજાવો.

Noon

FIRST EXAM : 2024-25

DATE : 18/10/2024

STD : 11 : GUJARATI

TIME : 2 HOURS

MARKS : 50

વિભાગ : A

● નીચે આપેલા પ્રશ્નનો હેતુલક્ષી ઉત્તર લખો (01)

1) 'એમ ઉગાયો ચંદ્રહાસ' કાવ્યનો કાવ્યપ્રકાર જણાવો.

● નીચેના પ્રશ્નોના તેની નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી યોગ્ય ઉત્તર આપો. (02)

2) કોની અનુભવરૂપી પાંખ આકાશમાં ઉડી રહી છે ?

(A) પંખીની

(B) જ્ઞાનીજનની

(C) ઋષિની

(D) પ્રભુની

3) કવિ એ રામને કેવા કહ્યા છે ?

(A) ભગવાન

(B) તારણહાર

(C) અશરણશર્ણ

(D) ગુરુ

● આપેલા પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (02)

4) વિપયાને પોતાના આત્મપણ વેરી જેવા શા માટે લાગે છે ?

5) ચક્રવાકીને ક્યાં નથી રહેવું ?

● નીચેના પ્રશ્નોના ત્રણ ચાર વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (02)

6) વનમાં ચાંદલિયો ઊગ્યો કાવ્યમાં નાયકના આતિથ્ય માટે નાયિકા શી શી વિનંતી કરે છે ?

● નીચેના પ્રશ્નોના સવિસ્તાર ઉત્તર લખો. (03)

7) ચંદ્રહાસનું પાત્રાલેખન કરો.

અથવા

7) 'સીમ અને ઘર'નું કથાવસ્તુ તમારા શબ્દોમાં લખો.

વિભાગ : B

● નીચે આપેલા પ્રશ્નનો હેતુલક્ષી ઉત્તર આપો. (01)

8) 'સુંદરી' એ કોનું ઉપનામ છે ?

● આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો. (02)

9) જીભને આપણે શેનું અભિધાન આપ્યું છે ?

(A) જ્ઞાનેન્દ્રિય

(B) કર્મેન્દ્રિય

(C) લૂલી

(D) સ્ત્રી

10) અમૃતાની માતાનું નામ શું હતું ?

(A) રાજુબા

(B) નર્મદા

(C) રાધિકા

(D) કંચન

● નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર આપો.

(2)

11) ઝમકુ અને જમન કેવો યજ્ઞ કરી રહ્યા હતા ?

12) કેવી જીભ પાંડુરોગની સૂચક છે ?

નીચેના પ્રશ્નોના ત્રણ ચાર વાક્યમાં ઉત્તર લખો.

(02)

13) અલી ડોસો હોશિયાર શિકારી હતો એમ શા પરથી કહી શકાય ?

● નીચેના પ્રશ્નોના સવિસ્તાર ઉત્તર લખો.

(03)

14) અમૃતાનો પાંચીકાપ્રેમ તમારા શબ્દોમાં વર્ણવો.

અથવા

14) સંસ્થા ચલાવવા માટે પૈસાની વ્યવસ્થા અંગે નાનાભાઈએ વિદ્યાર્થીઓને શી સલાહ આપી ?

વિભાગ : C

● નીચે આપેલા સમાનાર્થી શબ્દોસામસામે શોધીને લખો. (કોઈપણ બે)

(01)

15) નિર્મળ - અશ્વ - સુધાંશુ

16) તુરી - ચંદ્ર - શુદ્ધ

17) શશી - વિમલ - ઘોડો

● નીચે આપેલા વાક્યો માં રેખાંકિત શબ્દનો વિરોધી શબ્દ લખી વાક્ય નો અર્થ ન બદલાય તે રીતે વાક્ય ફરીથી લખો. (કોઈપણ બે).

(01)

18) કુદરતમાં સ્નેહની સૃષ્ટિ અને વિરહના આંસુ છે.

19) મારા હજારો પ્રેક્ષકોએ મને સુંદર બનાવ્યો છે.

20) શહેરના રસ્તાઓ પાકા અને સાંકડા હોય છે.

● નીચે આપેલા શબ્દ સમૂહ માટે એક શબ્દ આપો. (કોઈપણ બે)

(01)

21) મુસાફરને ઉતરવાનો મુકામ

22) ઢોર ઉપર બેસતી એક જાતની માખી

23) શહેરની બહારનો ભાગ

● નીચે આપેલા તળપદા શબ્દોને શિષ્ટ રૂપ આપો.

(01)

24) સૈકો (25) અચરત

● નીચે આપેલા શબ્દોની સાચી જોડણી લખો.

(01)

26) મસહુર (27) શીક્ષીત

● નીચે આપેલા શબ્દોના અર્થભેદ આપો.

(01)

28) પાણી-પાણિ (29) રવિ - રવી

● નીચે આપેલા રૂઢિપ્રયોગ નો અર્થ આપી વાક્યપ્રયોગ કરો. (કોઈપણ એક)

(01)

30) બાંય ચઢાવવી

અથવા

30) મનોરથ જાગવો

● આપેલ પ્રશ્નોમાં સૂચના મુજબ ઉત્તર આપો. (કોઈપણ ત્રણ)

(03)

- 31) વનનો ચાંદલિયો ઊગ્યો રે.. (પ્રત્યય સુધારો)
- 32) આ બધું જ તોફાનમાં આવી શકે અને તોફાનદિને તેમ કરી શકાય. (વાક્યમાં સંયોજક શોધો)
- 33) નાનાભાઈએ સુકાની તરીકે શિસ્તનો પાઠ આપ્યો. (વાક્યમાં વિભક્તિ નો પ્રકાર ઓળખાવો)
- 34) અલી હેયાફટ રડ્યો. (ભાવે વાક્ય બનાવો)

વિભાગ : D

● કાવ્ય વાંચીને તેની નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો.

(04)

અસ્ત થાતા રવિ પૂછતો અવનિને:

સારસે કોણ કર્તવ્ય મારા?

સાંભળી પ્રશ્ન એ સ્તબ્ધ ઊભા સહુ,

મોં પડ્યા સર્વના સાવ કાળા.

તે સમે કોડિયું એક માટી તણું,

ભીડને કોક ખૂણેથી બોલ્યું:

‘મામૂલી જેટલી મારી ત્રેવડ, પ્રભુ!

એટલું સોંપજો તો કરીશ હું.’

પ્રશ્નો:

- 35) અસ્ત થાતા રવિ કોને શો પ્રશ્ન પૂછે છે?
- 36) રવિનો પ્રશ્ન સાંભળી સૌની કેવી મનઃસ્થિતિ થઈ?
- 37) ભીડના કોક ખૂણેથી કોણ બોલ્યું?
- 38) કાવ્યને યોગ્ય શીર્ષક આપો.

● ગદ્યખંડ વાંચીને તેને નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો.

(04)

ભારતનું શાસન ધર્મનિરપેક્ષ છે. તેનો અર્થ ધર્મ પરત્વે એ ઉદાસીન છે તેવો નથી. એટલે જ ભારતીય બંધારણોપોતાના પ્રતિષ્ઠાસ્વરૂપ આમુખમાં પ્રત્યેક નાગરિકને ઉપાસનાનું સ્વાતંત્ર્ય બક્ષ્યું છે. આ ધર્મનિરપેક્ષતાની આધારશીલા તો ધર્મ સહિષ્ણુતા જ છે. ‘માનો પરમાત્મા કેવળ’ એમ લલકારનાર સમર્થ ચિંતક સ્વ કિશોરલાલ મશરૂવાળાએ ‘સર્વધર્મસમભાવ’ એ શબ્દપ્રયોગ વહેતો કર્યો હતો. એમાં સહિષ્ણુતા અંતર્ગત હતી, પણ કાકાસાહેબ કાલેલકરને એ શબ્દઓછો પડ્યો અને સહિષ્ણુતાનું સક્રિય સ્વરૂપ પ્રગટાવવા ‘સર્વધર્મમમભાવ’ એ શબ્દ યોજ્યો. જેનામાં સાચી ધર્મશ્રદ્ધા છે તે બધા ધર્મોને પોતાના ગણીને ચાલે. ધર્મને નામે એ કદી ઝઘડો ન કરે.

પ્રશ્નો:

- 39) ભારતનું શાસન કેવા પ્રકારનું છે?
- 40) બંધારણના આમુખમાં ભારતના પ્રત્યેક નાગરિકને શું બક્ષવામાં આવ્યું છે?
- 41) ધર્મસહિષ્ણુનું શું મહત્વ છે?
- 42) ગદ્યખંડને યોગ્ય શીર્ષક આપો.

- યોગ્ય વિરામચિહ્નો મૂકી વાક્યો ફરીથી લખો.

(02)

- 43) સમય દરમિયાન મારા અભિનય ગુરુ બાપુલાલ નાયક અને હું સવારે ચોપાટી પર ફરવા ગયા હતા. રસ્તામાં બાપુ લાલે મને કહ્યું આજે આખી રાતનો ઉજાગરો થયો. મારાથી સહજ બોલાઈ જવાયું અરે શાથી.

વિભાગ : E

- નીચે આપેલી પંક્તિનો આશરે 100 શબ્દોમાં વિચાર વિસ્તાર કરો.

(03)

- 44) પોપટ કોયલ બોલે થોડો પણ લાગે ભલો,
વૃથા ગુમાવે તોલ બહુ બોલીને દેડકાં.

- નીચે આપેલ વિષયોમાંથી કોઈપણ એક વિષય પર આશરે 200 શબ્દોમાં નિબંધ લખો.

(07)

- 45) સ્વચ્છતા ત્યાં પ્રભુતા :

પ્રસ્તાવના- શરીરની સ્વચ્છતા- ઘર અને મહોલ્લાની સ્વચ્છતા અંગેના પ્રયત્નો- ગામડા અને શહેરોની સ્થિતિ- ગાંધીજીના સ્વચ્છતા અંગેના પ્રયત્નો- સ્વચ્છતાની જવાબદારી - વિદેશોમાં સ્વચ્છતા-ઉપસંહાર

અથવા

- 45) પુસ્તકો આપણા મિત્રો :

પ્રસ્તાવના - સારા પુસ્તકોનો જીવનમાં ફાળો - સારા પુસ્તકોના લાભ - ખરાબ પુસ્તકોના ગેરલાભ - વાંચન પર ટીવીની અસર - ઉપસંહાર

અથવા

- 45) તહેવારોનું મહત્વ :

પ્રસ્તાવના- તહેવારોના પ્રકાર -તહેવારોનું મહત્વ -ઉપસંહાર

Noon**FIRST EXAM - 2024-25****DATE : 19/10/2024****STD : 11 : हिन्दी****TIME : 2 HOURS****MARKS : 50****विभाग : A : पद्य विभाग**

- सही विकल्प चुनकर उत्तर लिखिए । (4)

(1) जीत की खुशी किसके साथ मनानी चाहिए ?

(A) मित्र के साथ (B) रिश्तेदारों के साथ (C) स्वयं के साथ (D) पड़ोसी के साथ

(2) ईनमें-से किसकी कहानियाँ पुरानी हैं ?

(A) चाची (B) नानी (C) मास्टरजी (D) गुरुजी

(3) किसको झुकाना आसान है ?

(A) नेता (B) शिक्षक (C) गुंडा (D) मित्र

(4) तुर्कों की क्या पहचान है ?

(A) मेहर (B) दया (C) धर्म (D) नफरत

- जोड़ बनाइए । (2)

(A) (B)

(5) शिक्षक का नाम पत्र (1) कबीर

(6) साधो देखो जग बौराना (2) अब्राहम लिंकन

(3) तुलसीदास

- निम्नलिखित प्रश्न का उत्तर एक-एक वाक्य में लिखिए । (2)

(7) चंपा के पिता का नाम क्या था ?

(8) हिन्दू लोगों की क्या पहचान है ?

- निम्नलिखित प्रश्न का उत्तर तीन-चार वाक्य में लिखिए । (किन्ही दो) (4)

(9) पीर और औलिया खुदा को क्यों नहीं जान पाए ?

(10) दुनिया में किस प्रकार के लोग होते हैं ?

(11) परशुराम का जन्म किस कुल में हुआ था और उनका फरसा कैसा था और वह किसका नाश करनेवाला था ?

- निम्नलिखित प्रश्न का उत्तर पाँच-छ वाक्य में लिखिए । (3)

(12) परशुरामजी का क्रोध शांत करने के लिए श्रीराम ने क्या कहा ?

अथवा

(12) सड़कों पर आज भी साइकिल क्यों चलाई जाती है ?

विभाग : B : गद्य विभाग

- निम्नलिखित विकल्पों में से सही विकल्प चुनकर उत्तर लिखिए । (4)

(13) 'भारतमाता की जय' - गद्य के लेखक का नाम क्या था ?

(A) अब्राहम लिंकन

(B) गांधीजी

(C) अटल बिहारी वाजपेयी

(D) पंडित जवाहरलाल नेहरू

(14) बापू की कुटिया के कितने भाग हैं ?

- (A) दो (B) पाँच (C) चार (D) तीन

(15) चंद्रशेखर आजाद के लिए दया का नाम क्या था ?

- (A) कायरता (B) सहानुभूति (C) साहस (D) वीरता

(16) "सब जन पढ़ना-लिखना सीखे" ऐसी इच्छा किसकी है ?

- (A) शहरवालों की (B) गाँव वालों की
(C) गांधीजी की (D) चंपा की

• जोड़ बनाइए ।

- (A) (B)

(17) भारत मता की जय (1) गोधन

(18) पंचलाईट (2) गांधीजी
(3) नहेरुजी

• निम्नलिखित प्रश्न का उत्तर एक-एक वाक्य में लिखिए ।

(19) गुलरीकाकी की बेटी का नाम क्या था ?

(20) अंतिम दिनों में बापू की सेवा कौन करता था ?

• निम्नलिखित प्रश्नों का उत्तर तो-तीन वाक्य में लिखिए । (किन्हीं दो)

(21) लेखक ने कौन-सा पेचीदा सवाल किया ?

(22) लेखक अपने आप को दुर्भागी क्यों समझते हैं ?

(23) भारत कहाँ से कहाँ तक फैला है ?

• निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर पाँच-छ वाक्य में लिखिए । (दो में से एक)

(24) पेट्रोमेक्स जलाने में क्या-क्या यत्न किये जाते हैं ? अपने शब्दों में लिखिए ।

अथवा

(24) भूलना एक महान गुण है । इस आशय को स्पष्ट कीजिए ।

विभाग : C : व्याकरण विभाग

• निम्नलिखित शब्दों के समानार्थी शब्द लिखिए ।

(25) अच्छर

• निम्नलिखित शब्दों के विलोम शब्द लिखिए ।

(26) जय

• निम्नलिखित शब्दों में से उपसर्ग अलग कीजिए ।

(27) विनम्रता

• निम्नलिखित मुहावरे का अर्थ लिखकर वाक्य प्रयोग कीजिए ।

(28) पानी उतरना ।

• कहावत लिखिए ।

(29) इधर कुँआ, उधर खाई ।

विभाग : D : अर्थग्रहण

- निम्नलिखित अपठित पद्यांश का भावार्थ लिखिए ।

(3)

(30) श्रम जीवन का सार है, श्रम मानव का हार ।

श्रम करना है गुण महा, श्रम सच्चा व्यवहार ॥

- निम्नलिखित गद्यांश को पढ़कर पूछे गए प्रश्नों के उत्तर लिखिए ।

(3)

साधु का स्वभाव सूप के समान होना चाहिए । जैसे सूप अनाज को अपने पास रख लेता है और कचरों को बहार फेंक देता है । उसी प्रकार साधु पुरुष को अच्छी बातें ग्रहण करके व्यर्थ बातें छोड़ देनी चाहिए ।

साधु का अर्थ हैं विवेकी पुरुष । संसार में तरह तरह की वस्तुएँ हैं । उस में कौन-सी वस्तु अपने काम की है । अच्छी है । इसका ज्ञान होना आवश्यक है । यह ज्ञान विवेक से ही होता है । विवेकी व्यक्ति अच्छे-बुरों की पहचान कर लेता है । उपयोगी और अनुपयोगी वस्तु का पता भी उसे लग जाता है । किसे अपनाया जाए और किसे छोड़ा जाए, इसका ज्ञान भी उसे हो जाता है । जीवन को सफल और सार्थक करने के लिए प्रत्येक व्यक्ति में ऐसी विवेक बुद्धि होनी चाहिए ।

प्रश्न :

(31) साधु का स्वभाव कैसा होना चाहिए ?

(32) साधु पुरुष को कैसी बातें छोड़ देनी चाहिए ?

(33) साधु का अर्थ क्या है ?

विभाग : E : लेखनकार्य

- निम्नलिखित सूचनानुसार पत्र लिखिए ।

(3)

(34) 3, कृष्ण नगर सोसायटी, 100 फिट रोड, आणंद - 388001 से निखिल शाह बडोदा में रहनेवाले अपने मित्र दिक्षित शाह को रेल दुर्घटना का आँखों देखा हाल लिख भेजता है ।

- निम्नलिखित विषय पर 200 शब्दों में निबंध लिखिए । (किन्ही एक)

(5)

(35) खेल कूद का जीवन में महत्त्व :

(प्रस्तावना - प्रिय खेल कौन सा ? क्यों ? - व्यक्तित्व का विकास - शारीरिक मानसिक विकास - स्वास्थ्य - शिक्षा एवं रोजगार प्रदान - रोगों से मुक्त - मनुष्य का आत्मनिर्भर)

अथवा

मेरा प्रिय त्योहार :

(प्रस्तावना - मनाने की विधि - ऐतिहासिक महत्त्व - प्रिय होने का कारण - उपसंहार ।)

अथवा

मेरे सपनों का भारत :

(भारत की वर्तमान स्थिति - मेरे सपनों का भारत कैसा होगा ? - कृषि और उद्योग - शिक्षा - संरक्षण - राष्ट्रीय एकता और सद्भाव ।)

Noon

FIRST EXAM - 2024-25

STD : 11 : નામાનાં મૂળતત્વો

DATE : 21/10/2024

TIME : 2 HOURS

MARKS : 50

વિભાગ : A

● નીચેના 1 થી 10 પ્રશ્નોના વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો. (દરેક નો 1 ગુણ) (10)

1 ઘાલખાધ ઘંધા માટે શું છે ?

(A) ખર્ચ (B) નુકસાન (C) ઉપજ (D) આવક

2 દેવાદાર - લેણદારનો સંબંધ કયો વ્યવહાર દર્શાવે છે ?

(A) ₹ 5000 નો માલ ચેક થી ખરીદ્યો. (B) ₹ 500 નો માલ બળી ગયો.

(C) ₹ 5000 નો માલ 'X' પાસેથી ખરીદ્યો. (D) ₹ 5000 નો માલ ખરીદ્યો.

3 જે-તે રાજ્ય / કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશની બહાર કરવામાં આવેલ પૂર્તિનાં વ્યવહાર માટે કયો કર લાગુ પડે છે ?

(A) CGST (B) IGST (C) SGST (D) UTGST

4 'X' એ ₹ 500 આવેકવેરાનાં ચૂકવ્યા તે ક્યા ખાતે ઉધાર અસર થશે ?

(A) આવકવેરા ખાતે (B) ઉપાડખાતે (C) આવકવેરા ખર્ચ ખાતે (D) 'X' ખાતે

5 નમુના તરીકે માલ વહેચવામાં આવે ત્યારે

(A) મિલકત ઘટે - દેવું ઘટે (B) મિલકત વધે - દેવું વધે

(C) મિલકત વધે - મૂડી વધે (D) મિલકત ઘટે - મૂડી ઘટે

6 ઉધાર વેચેલ માલ પરત આવે ત્યારે માલની સાથે ગ્રાહક શું મોકલાવે છે ?

(A) ઉધાર ચિઠ્ઠી (B) જમાચિઠ્ઠી (C) લેણીહૂંડી (D) દેવીહૂંડી

7 એ આમનોંધ અને રોકડખાતાની ગરજ સારે છે ?

(A) રોકડમેળ (B) વેચાણનોંધ

(C) વેચાણ પરત નોંધ (D) લેણીહૂંડી નોંધ

8 નીચેનામાંથી કોનો પેટાનોંધોમાં સમાવેશ થતો નથી ?

(A) વેચાણ નોંધ (B) પેટા રોકડમેળ (C) ખાતાવહી (D) ઉધારનોંધ

9 ક્યા ચોપડાને મૂળ / પાયાનો ચોપડો કહેવામાં આવે છે ?

(A) આમનોંધના (B) ખાતાવાહીના

(C) ખાસ આમનોંધના (D) રોકડમેળના

10 કાચા સરવૈયામાં કેટલા સમયના ખાતાં હોય છે ?

(A) 1 વર્ષના (B) છ માસનાં

(C) ત્રણ માસનાં (D) ગમે તેટલા સમયના

વિભાગ : B

● નીચેના 11 થી 15 પ્રશ્નોનો એક વાક્યમાં જવાબ આપો. (દરેક નો 1 ગુણ)

(5)

11. વટાવના કેટલા પ્રકાર છે ? ક્યાં ક્યાં ?

12. વસેક પરત જમા એટલે શું ?

13. NEFT અને RTGS નું પૂરું નામ જણાવો.

14. સરભર ખાતું એટલે શું ?

15. કાચું સરવૈયું ગણિતની દૃષ્ટિએ ક્યારે સાચું કહેવાય ?

વિભાગ : C

- નીચે આપેલા 16 થી 19 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 3 પ્રશ્નોના માંગ્યા મુજબ જવાબ આપો .
(દરેક નો 3 ગુણ)

(9)

16. નીચેના ખાતાઓનું વર્ગીકરણ કરો,

(i) કર્ણાવતી કલબનું ખાતું	(ii) મજૂરી ખાતું
(iii) ડીવીડન્ડ ખાતું	(iv) લેણી હૂંડી ખાતું
(v) ખરીદ ખાતું	(iv) રિલાયન્સના શેરનું ખાતું

17. નીચેના વ્યવહારોની આમનોંધ લખી સમીકરણ આધારિત હિસાબી અસરો સમજાવો

- (1) ₹ 20,000 લાવી ધંધો શરુ કર્યો .
- (2) ₹ 5,000નો માલ ચિરાગ પાસેથી ખરીદ્યો.
- (3) ₹ 1,000 પગારના ચૂકવ્યા.

18. નીચેના વ્યવહારોની આમનોંધ લખી સમીકરણ આધારિત હિસાબી અસરો સમજાવો

- (1) ₹ 30,000 રોકડા , ₹10,000 નું ફર્નિચર લાવી ધંધો શરુ કર્યો.
- (2) ₹ 2,000નો પગારના ચૂકવવાના બાકી છે.
- (3) ₹ 6.000 નો માલ રોકડેથી ખરીદ્યો.

19. નીચે આપેલ વિગતના આધારે શ્રી શશાંકનું તા 31 : 3 : 23 નાં રોજનું કાચું સરવૈયું તૈયાર કરો

	₹		₹
આવકમાલ ગાડાભાડું	5,500	જાવકમાલ ગાડાભાડું	2,000
ઘાલખાધ અનામત	3,000	લોનનું વ્યાજ	1,500
રોકાણોનું વ્યાજ	2,500	બેન્ક ઓવર ડ્રાફ્ટ	3,000
તાર -ટપાલ	500	ફર્નિચર	30,000
સામાન્ય અનામત	25,000	બેન્ક લોન	6,000

વિભાગ : D

- નીચેના 20 થી 22 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 2 પ્રશ્નોના માંગ્યા મુજબ જવાબ આપો .
(દરેક નો 4 ગુણ)

(8)

20 નીચેના વ્યવહારો ઉપરથી શ્રી કિશ્ના ટેલીકોમના ચોપડે ખાનાવાળી વેચાણનોંધ તૈયાર કરો.

2023

- જુલાઈ-1 શ્રી ભરતને 5 મોબાઈલ ₹ 9,000 નંગદીઠ , 5 કોર્ડલેસ ફોન , ૩ 4000 નંગદીઠ અને 10 સાદા ફોન ₹ 2000 નંગદીઠના ભાવે વેચ્યા . ભરતીયા નંબર 101
- 7 મોબાઈલ ફોન નંગ 3, ₹8000 નંગદીઠ અને સાદા ફોન નંગ 2, 1800 નંગદીઠનું વેચાણ કર્યું
- 15 શ્રી રામને 4 મોબાઈલ ફોન ₹7,500 નંગદીઠ અને 10 સાદા ફોન ₹ 1700 નંગદીઠનાં ભાવે 10 % વેપારી વટાવે વેચ્યા ભરતીયા નંબર 105 શાખાનો સમય 3 માસ
- 20 શ્રી અરવિંદને 8 મોબાઈલ ફોન ₹9,000 અને 10 કોર્ડલેસ ફોન ₹ 1900 નંગદીઠ ના ભાવે વેચ્યા. વેપારી વટાવ 10% શ્રી અરવિંદ 5 0% રકમ તરત જ ચૂકવી આપી ભરતીયા નંબર 115
- 28 શ્રી ધનશ્યામને 5 મોબાઈલ ₹8,500 ના ભાવે અને 10 સાદા ફોન નંગદીઠ ₹ 2100 ના ભાવે મોકલી આપ્યો. ભરતીયા નંબર 120

21 નીચેના વ્યવહારો ઉપરથી શ્રી સુદામાના ચોપડામાં ખરીદનોંધ તૈયાર કરો.

2023

- ઓગસ્ટ-1 ₹ 10,000 નો માલ દીપક પાસેથી એક માસની શાખ પર ખરીદ્યો.
- 3 ₹ 20,000 નો માલ સરદાર સ્ટોર્સમાંથી 10% વેપારી વટાવે ખરીદ્યો ભરતિયા નંબર 116
- 7 ₹ 18,000 નો માલ પંકજ પાસેથી રોકડે થી ખરીદ્યો.
- 20 ₹ 16,000 નું ફર્નિચર વ્યાસ ફર્નિચર માર્ટમાંથી એક માસની શાખ પર ખરીદ્યું.
- 21 રાજેશે ₹ 20,000 નો માલ 10 % વેપારી વટાવે મોકલી આપ્યો. ભરતિયા નંબર 350.
- 24 14000 નો માલ 5% રોકડ વટાવે ખરીદ્યો.
- 25 નીલેશ પાસેથી ₹ 30,000નો માલ 10% વેપારી વટાવે ખરીદ્યો અને અડધા નાણા તરત જ ચેકથી ચૂકવી આપ્યા.

22 નીચેના વ્યવહારો પરથી શ્રી સુરેશના ચોપડામાં ખાસ આમનોંધ લખો.

- (1) મયુરનામના દેવાદાર પર લેણાની વસુલાત માટે ₹ 8,000ની હૂડી લખી, જે તેમણે સ્વીકારીને પરત કરી
- (2) ₹ 5000 નો માલ આગથી બળી ગયો. જેની સામે વીમા કંપનીએ ₹ 4,000નો દાવો મંજૂર કર્યો.
- (3) ₹ 7,000 ની પડતર કિંમતનો માલ આપી ₹ 8000 નું ફર્નિચર ખરીદ્યું.
- (4) વીમા પ્રીમીયમમાં ચૂકવેલ ₹ 1200 ઉપાડ ખાતે ઉધાર કરેલ છે.

વિભાગ : E

- નીચેના 23 થી 26 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 3 પ્રશ્નોના માંગ્યા મુજબ જવાબ આપો .
(દરેકના 6 ગુણ)

(18)

23. નીચેના વ્યવહારો પરથી શ્રી સુમીતના ચોપડે ખાસ આમનોંધ લખો

2023

- ઓગસ્ટ-1 ₹ 40,000 રોકડા , ₹ 10,000 નું ફર્નિચર , ₹ 8,000નો માલ સ્ટોક અને થ ₹ 20,000 ની પ્રજ્ઞાની 8 ટકાની લોનથી ધંધો શરૂ કર્યો.
- 3 નવકાર ટ્રેડર્સ પાસેથી ₹ 5,000 નું યંત્ર ખરીદ્યું અને યંત્ર ગોઠવણી ખર્ચ ના ₹ 500 ચૂકવ્યા.
- 5 બેન્ક ઓફ બરોડામાંથી દુકાન ખર્ચ માટે ₹ 2,000 રોકડા ઉપાડ્યા .
- 7 ઘરભાડું ₹ 7,000 રોકડેથી ચૂકવ્યું અને જિંદગીનાં વીમાનું પ્રીમીયમ ₹ 1200 ચેકથી ભર્યું.
- 9 ઋષિકેશ પાસેથી ₹ 8,000 નો માલ ખરીદી અડધા નાણા રોકડેથી ચૂકવ્યા.
- 11 દુકાન માટે ઇલેક્ટ્રોનિક તોલ મશીન ખરીદ્યું ₹ 450.
24. નીચેના વ્યવહારો પરથી શ્રી સાંઈ ટ્રેડર્સના ચોપડે રોકડ અને બેન્ક ખાનાવાળી રોકડમેળ તૈયાર કરો

2023

- ઓગસ્ટ-1 શરૂઆતની રોકડ સિલક ₹ 6,000 , શરૂઆતની બેન્ક સિલક ₹ 5,000.
- 3 પંકજને ₹ 10,000 નો માલ 10 ટકા વેપારી વટાવે રોકડે થી વેચ્યો.
- 5 જાનકી પાસે થી ₹ 3,000 નો માલ રોકડેથી ખરીદ્યો.

- 7 ₹ 1500 રોકડા બેન્કમાં ભર્યા .
 - 9 સ્ટેશનરી ખર્ચના ₹ 1,000 અને પગારના ₹ 3,000 નો ચેકથી ચૂકવી આપ્યા.
 - 11 દુકાન ભાડાના ₹ 1100 રોકડા ચૂકવી આપ્યા.
 - 14 યેશા પાસેથી ₹ 3,000 નો ચેક મળ્યો , જે તરત જ બેન્કમાં ભરી દીધો.
 - 17 ₹ 1,000 બેન્કમાંથી આગના વીમા પ્રીમીયમના ભરવા ઉપાડ્યા.
 - 21 ઘર માટે ₹ 800નું ફર્નિચર ખરીદી જરૂરી રકમનો ચેક ધંધાના ખાતામાંથી લખી આપ્યો.
 - 23 આગના વીમાનું પ્રીમીયમ ચૂકવી આપ્યું.
25. શ્રી મહર્ષિભાઈ ત્રિવેદીના નીચેના વ્યવહારો પરથી ત્રણ ખાનાવાળો રોકડમેળ તૈયાર કરો.

2021

- જાન્યુ. 1 શરૂઆતની રોકડ સિલક ₹ 3,500 , બેંક ઓવર ડ્રાફ્ટ ₹ 6,000.
- 2 ₹ 2,000નો માલ પરાગને 10 % રોકડ વટાવે રોકડેથી વેચ્યો.
 - 3 ₹ 4,000 નો માલ 10 % વેપારી વટાવે અને 5 % રોકડ વટાવે દીપક પાસેથી ખરીદ્યો અને રકમ ચેકથી ચૂકવી આપી.
 - 6 ₹ 7,000 નો માલ અમીને વેચ્યો. અમીએ 40 % રકમ રોકડેથી અને બાકીની રકમ ચેકથી ચૂકવી આપી. ચેક બેંકમાં ભર્યો.
 - 8 ₹ 6,000 નો ચેક મળ્યો. જે ગૌરાંગે પોતાના જૂના દેવા ₹ 6,050ના દેવાને ચૂકતે કરવા આપ્યા છે. જે બેંકમાં ભર્યો.
 - 12 પગારના ₹ 2,000 NEFT દ્વારા ચૂકવ્યા અને NEFT ચાર્જના ₹ 5 ચૂકવ્યા.
 - 15 ₹ 1,500 સ્ટેશનરી ખર્ચના ચેકથી ચૂકવ્યા.
 - 17 ₹ 4,100 બેંકમાં ભર્યા.
 - 20 ધંધામાં વધુ નાણાંની જરૂર હોવાથી ₹ 10,000 ની કિંમતનું અંગત વાહન ₹ 8,000માં વેચી ₹ 7,000 ધંધામાં લાવ્યા.
 - 23 દીકરીની શાળાની ફી ભરવા ₹ 6,000 બેંકમાંથી ઉપાડ્યા.
 - 25 ₹ 500 દુકાનભાડું ચૂકવી આપ્યું.
 - 28 બેંકે બેંક કમિશનના ₹ 30 અને SMS ચાર્જિસના ₹ 20 ઉધાર્યા.
 - 29 ₹ 5,000 બેંકમાં ભર્યા.
26. નીચે આપેલા શ્રી હરીશના વ્યવહારો પરથી તેની આમનોંધ તૈયાર કરો અને ખાતાવહીમાં જરૂરી ખાતાંઓ બનાવીને ખતવણી કરો.

2021

- ડિસે. 1 ફોરમ પાસેથી ₹ 45,000નો માલ ખરદ્યો.
- 5 અવધને ₹ 5,000 ચૂકવ્યા.
 - 11 ઘરખર્ચ પેટે ધંધામાંથી ₹ 4,500 ચૂકવ્યા.
 - 15 ₹ 39,000 રોકડા તથા ₹ 7,500નું અંગત ફર્નિચર ધંધામાં લાવ્યા.

Noon

FIRST EXAM - 2024-25

STD : 11 : મનોવિજ્ઞાન

DATE : 21/10/2024

TIME : 2 HOURS

MARKS : 50

વિભાગ : A

નીચેના પ્રશ્નો માટે આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો. (દરેકનો 1 ગુણ)

(10)

(1) વર્તનવાદનાં પ્રણેતા કોણ હતા ?

(A) વુન્ટ (B) જેમ્સ (C) વોટ્સન (D) વર્ધીમેર

(2) અચેતન મનનો સિદ્ધાંત કોણે આપ્યો છે ?

(A) કોહલર (B) વોટ્સન (C) જેમ્સ (D) ફ્રોઈડ

(3) કસોટીનાં સંચાલનની એકવિધતા એટલે શું ?

(A) માનાંકો (B) વિશ્વસનિયતા (C) વસ્તુલક્ષિતા (D) પ્રમાણિતતા

(4) મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટીનું સમધારણ કે સરેરાશ કાર્ય એટલે શું ?

(A) યથાર્થતા (B) માનાંકો (C) વસ્તુલક્ષીતા (D) પ્રમાણિતતા

(5) રૂબરૂ મુલાકાત કઈ અભ્યાસ પદ્ધતિમાં લેવામાં આવે છે ?

(A) નિરીક્ષણ (B) સહભાગી (C) પ્રશ્નાવલી (D) મુલાકાત

(6) વ્યક્તિમાં દેખાતાં પ્રગટ લક્ષણો એ કેવો વારસો કહેવાય છે ?

(A) પ્રભાવી (B) પ્રચ્છન્ન (C) નિર્ણાયક (D) મૂળભૂત

(7) વિકાસને અસર કરતાં પરિબળો કેટલાં છે ?

(A) એક (B) બે (C) ત્રણ (D) ચાર

(8) માનવીનાં જનીન તત્વોનાં સમૂહને શું કહે છે ?

(A) જીનોટાઈપ (B) રંગસૂત્ર (C) શુક્રકોષ (D) ફીનોટાઈપ

(9) દષ્ટિકેન્દ્ર ક્યાં આવેલું છે ?

(A) પ્રશ્નકપાલખંડ (B) લંબચેતા (C) મગજસ્કંધ (D) નિમ્નક પાલખંડ

(10) અંતઃસ્ત્રાવી ગ્રંથિઓનું નિયમન કોના દ્વારા થાય છે ?

(A) થેલેમસ (B) હાઈપોથેલેમસ (C) કરોડરજ્જુ (D) મગજસ્કંધ

વિભાગ : B

નીચેના પ્રશ્નોના એક-બે વાક્યમાં ઉત્તર આપો.

(5)

(11) મનોવિજ્ઞાનની કોઈપણ એક વ્યાખ્યા લખો.

(12) 'પરિવર્ત્ય' એટલે શું ?

(13) અમૂર્ત ક્રિયાત્મક તબક્કો કયા વર્ષમાં જોવા મળે છે ?

(14) મગજનું કયું તંત્ર "રીલે સ્ટેશન"નું કાર્ય કરે છે ?

(15) કેન્દ્રીય ચેતાતંત્ર શેનું બનેલું છે ?

વિભાગ : C

નીચે આપેલા પ્રશ્ન ક્રમાંક 16 થી 23 માંથી કોઈપણ 5 પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો.

(10)

- (16) મનોવિજ્ઞાનમાં ક્યા ક્યા અભિગમોનો વિકાસ થયો ?
- (17) મનોવિજ્ઞાનનાં વિકાસશીલ ક્ષેત્રો જણાવો.
- (18) “વિશ્વસનીયતા” એટલે શું ?
- (19) “પરિવર્ત્ય”ના પ્રકારો જણાવો.
- (20) ફોઈડનાં મનોજાતીય વિકાસનાં સિદ્ધાંતની અવસ્થાનાં નામ લખો.
- (21) “વારસો” એટલે શું ?
- (22) સ્વંયસંચાલિત ચેતાતંત્ર ક્યું કાર્ય કરે છે ?
- (23) “ફ્રીનો ટાઈપ” એટલે શું ?

વિભાગ : D

નીચે આપેલા પ્રશ્ન ક્રમાંક 24 થી 31 માંથી કોઈપણ 5 પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

(15)

- (24) પર્યાવરણલક્ષી મનોવિજ્ઞાનની સમજૂતી આપો.
- (25) ગુનાશોધનનું મનોવિજ્ઞાન સમજાવો.
- (26) મુલાકાત પદ્ધતિનાં ફાયદા અને મર્યાદા જણાવો.
- (27) નિરીક્ષણ પદ્ધતિનાં લાભ અને મર્યાદા જણાવો.
- (28) ‘કોહલબર્ગ’નો નૈતિક વિકાસનો સિદ્ધાંત સમજાવો.
- (29) “પૂર્વ ક્રિયાત્મક તબક્કો” સમજાવો.
- (30) “કરોડરજ્જુ” ની રચના સમજાવો.
- (31) જનીનતત્વોની સમજૂતી આપો.

વિભાગ : E

નીચે આપેલા પ્રશ્ન ક્રમાંક 32 થી 34 માંથી કોઈપણ 2 પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

(10)

- (32) મનોવિજ્ઞાનનાં ધ્યેયોની સમજૂતી આપો.
- (33) પ્રશ્નાવલી પદ્ધતિની સમજૂતી આપો.
- (34) એરિક એરિક્સનનાં જીવન વિકાસનાં તબક્કાઓ સમજાવો.

Noon

FIRST EXAM - 2024-25

STD : 11 : ભૂગોળ

DATE : 22/10/2024

TIME : 2 HOURS

MARKS : 50

વિભાગ : A

* નીચેના આપેલા 1 થી 10 વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી સાચો ઉત્તર આપો.
(દરેકનો 01 ગુણ).

(10)

- મેઘદૂત ની રચના કોણે કરી ?
(A) કાલિદાસ (B) ભાસ્કરાચાર્ય (C) ચંદ્રગુપ્ત (D) વરાહમિહિર
- વિશ્વનો પ્રથમ ભૂગોળવિદ કોણ છે ?
(A) થેલ્સ (B) ઈબ્ન બતુતા (C) કાર્લ રિટર (D) ભાસ્કરાચાર્ય.
- કયો ગ્રહ સૌથી વધુ તેજસ્વી ગ્રહ છે.
(A) શુક્ર (B) બુધ (C) શનિ (D) મંગળ
- બિગ-બેન નો સિદ્ધાંત આપનાર કોણ ?
(A) લિમિત્રે (B) હમ્બલ (C) ઓટો સ્મીડે (D) લાપ્લાસ
- શિયાલ સ્તરમાં કયા પ્રકારના ખડકો છે.
(A) ગ્રેનાઈટ (B) બેસાલ્ટ (C) લાવાના ખડકો (D) પ્રસૂતર
- રોબિન્સન સોનાની ખાણ કયા દેશમાં છે.
(A) દક્ષિણ આફ્રિકા (B) દક્ષિણ કોરિયા (C) રશિયા (D) યુ.એસ.એ.
- કયા સાધનથી ભૂકંપની તીવ્રતા માપી શકાય છે.
(A) સિસ્મોગ્રાફ (B) બેરોગ્રાફ (C) એનિમોમિટર (D) બરોમિટર
- પેંજા આ એટલે....
(A) ટેથીશસમુદ્ર (B) આદિમા મહાખંડ (C) પેનથાલસા (D) જળગોળાર્ધ
- સૌથી નરમ ખનીજ કઈ છે.
(A) ટાલક (B) તાંબુ (C) સોનુ (D) એલ્યુમિનિયમ
- જળ સ્વરૂપો કયા રંગ દ્વારા દર્શાવવામાં આવે છે.
(A) વાદળી (B) લીલો (C) કાળો (D) લાલ

વિભાગ : B

* નીચેના પ્રશ્નોમાં 11 થી 15 સુધીના પ્રશ્નોનો એક બે વાક્યમાં જવાબ આપો.

(05)

- નકશા ની વ્યાખ્યા આપો
- ખનીજ ના મુખ્ય પ્રકારો જણાવો
- મોટીભૂ-તક્તીઓ કઈ કઈ છે.
- પાવાગઢનું કયું તળાવ જવાળામુખમાં પાણી ભરાતા બનેલું છે.
- મૃદાવરણની સરેરાશ જાડાઈ કેટલા કિલોમીટરની છે.

વિભાગ : C

* નીચેના પ્રશ્નોમાં 16 થી 23 સુધીના કોઈપણ 05 પ્રશ્નોના જવાબ સંક્ષિપ્તમાં આપો.
(દરેકના 02 ગુણ)

(10)

- ધૂમકેતુ એટલે શું
- આકાશ ગંગા એટલે શું
- હાલની વૈશ્વિક સમસ્યાઓ જણાવો
- જવાળામુખી ના પ્રકારો જણાવો

20. કયા ગોળાર્ધને જળગોળાર્ધ કહેવામાં આવે છે. શા માટે.
21. આગ્નેય ખડકો ના પેટા વિભાગો જણાવો
22. નકશાના મુખ્ય અંગો કયા કયા છે.
23. ભૂકંપ કેન્દ્ર કોને કહેવાય.

વિભાગ : D

- * નીચેના પ્રશ્નોમાં 24 થી 31 સુધીના કોઈ પણ 05 પ્રશ્નોના જવાબ મુદ્દાસર આપો. (દરેકના ત્રણ ગુણ).

(15)

24. માનવ ભૂગોળ વિશે ટૂંકનોંધ લખો.
25. સૂર્ય વિશે ટૂંકનોંધ લખો
26. એક તારક ઉત્કલ્પના વિશે ટૂંકનોંધ લખો.
27. મિશ્રા વરણ વિશે ટૂંકનોંધ લખો
28. ભૂકંપ થવાના કારણો લખો.
29. ભૂમિ સ્વરૂપે એટલે શું ભૂમિ સ્વરૂપ ના પ્રકાર જણાવો
30. ખડક એટલે શું ખડકના પ્રકારો સમજાવો
31. નીચેનો ફકરો વાંચીને સાથે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

પૃથ્વીના પેટાળમાં ગરમી અને દબાણના ઝડપી ફેરફારોથી જે ભૂ સંચાલન અનુભવાય છે તેને ઝડપી ભૂસંચાલન કહે છે જ્યાંના મુખી અને ભૂકંપ પ્રક્રિયાઓ એ ઝડપી ભૂસંચાલન છે જે પૃથ્વીને નબળી અને ભૂરચનાવાળા પ્રદેશોમાં અનેક પરિવર્તન લાવે છે ભૂ સંચાલનની ક્રિયાને કારણે પૃથ્વીની સપાટીનો અમુક નબળો ભાગ આકસ્મિક રીતે ધ્રુજી ઉઠે ત્યારે તેને આકસ્મિક ધ્રુજારીને ભૂકંપ કહે છે 26 જાન્યુઆરી 2001 નો ભુજમાં અનુભવેલા ભૂકંપ થોડીક મિનિટોમાં ભયંકર તારાજ સર્જી હતી ભૂકંપ એક પ્રાકૃતિક ઘટના છે.

પ્રશ્નો:

1. ભૂકંપ કોને કહેવાય
2. ભુજમાં ક્યારે ભૂકંપ આવ્યો હતો
3. ભૂકંપ કેવી ઘટના છે

વિભાગ : E

- * નીચેના પ્રશ્નોમાંથી 32 થી 34 સુધીના કોઈપણ 02 પ્રશ્નોના જવાબ સવિસ્તાર આપો. (દરેકના 05 ગુણ)

(10)

32. જ્યાંના મુખી ના પ્રકારો તેની વિનાશાત્મક અને સર્જનાત્મક અસરો જણાવો.
33. નિહારિકાવાદ સમજાવી બિગ બેંગ નો સિદ્ધાંત વર્ણવી તબક્કાઓ લખો.
34. નીચેનો ફકરો વાંચી સાથે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ લખો

Wagon r ના ખંડ પ્રવહનસિદ્ધાંત અંગેના વિચારો 1912 માં રજૂ થયા હતા તે મૂળ જર્મન ભાષામાં લખાયેલા હતા તેમના પુસ્તકનો પછીથી અંગ્રેજી ભાષામાં અનુવાદ થયો તેમણે રજૂ કરેલા વિચારોને સ્વીકૃતિ મળવા લાગી વિજ્ઞાનના વિચારો અમેરિકાના ભૂસ્તર વિજ્ઞાનીઓએ સ્વીકારવા તૈયાર ન હતા પરંતુ બ્લેકેટની ધ્રુવોનું ભ્રમણ વિચારધારા, હેરી હસનો સમુદ્ર તડ પ્રસરણ, ગ્રીન ગેગરીનો ચતુષ્ફલકસ સિદ્ધાંત, જીગસો ફિટ ની પઝલ રમત, નો ઉપયોગ કર્યો

1. જીગ સોફિટની કઈ રમત
2. બ્લેકેટની વિચારધારા કઈ
3. જર્મન ભાષામાં લખાયેલા પુસ્તકો કઈ ભાષામાં અનુવાદ થયો.
4. ગ્રીન ગેગરી નો કયો સિદ્ધાંત
5. વેગનાર નો કયો સિદ્ધાંત

Noon

FIRST EXAM - 2024-25

DATE : 22/10/2024

STD : 11 : આંકડાશાસ્ત્ર

TIME : 2 HOURS

MARKS : 50

વિભાગ : A

(10)

- નીચે આપેલા વિકલ્પમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો. (દરેકનો 1 ગુણ)

- (1) ગણિતીય આંકડાશાસ્ત્રના સ્થાપક કોણ હતા ?
 (A) કાર્લ પિયર્સન (B) લાપ્લાસ (C) મહાલનોબિસ (D) ગોસેટ
- (2) માહિતી આપનાર અંગત લક્ષણો બાબતની પૂરક માહિતી મેળવવા માટેની યોગ્ય પદ્ધતિ નીચેનામાંથી કઈ છે ?
 (A) ટપાલ દ્વારા પ્રશ્નાવલી (B) રૂબરૂ તપાસ
 (C) પરોક્ષ તપાસ (D) સમાચાર પત્રોમાંથી
- (3) નીચેના પૈકી કયો ચલ અસતત છે ?
 (A) વ્યક્તિની ઊંચાઈ (B) વસ્તુનું વજન
 (C) મેદાનનું ક્ષેત્રફળ (D) કુટુંબદિઠ બાળકોની સંખ્યા
- (4) વર્ગીકૃત માહિતીઓની ખેટામાહિતીની સરખામણી માટે કઈ આકૃતિ ઉપયોગી છે ?
 (A) ચિત્રકૃતિ (B) વૃતાંશ આકૃતિ
 (C) સાદી વિભાજિત સ્તંભાકૃતિ (D) વિભાજિત સ્તંભાકૃતિ
- (5) 10 અવલોકનનો મધ્યસ્થ 14 છે. જો દરેક અવલોકન બમણું થાય તો મળતા અવલોકનોનો મધ્યસ્થ કેટલો હશે ?
 (A) 10 (B) 28 (C) 7 (D) 1.4
- (6) અવલોકનો 7, 9, 9, 1, 7, 9, 4, 9, 1 નો બહુલક કેટલો છે ?
 (A) 1 (B) 4 (C) 7 (D) 9
- (7) કોઈપણ માહિતી માટે નીચેનામાંથી સાચો સંબંધ કયો ?
 (A) $\bar{x} \leq G$ (B) $\bar{x} = G$ (C) $\bar{x} \geq G$ (D) $\bar{x} > G$
- (8) પ્રસારના કયા માપમાં અવલોકનો અને તેના મધ્યકના તફાવતનાં માનાંક લેવામાં આવે છે ?
 (A) સરેરાશ વિચલન (B) પ્રમાણિત વિચલન
 (C) વિસ્તાર (D) ચતુર્થ વિચલન
- (9) અવલોકનો 5, 5, 5, 5, 5 માટે પ્રસારનું કોઈપણ શું થાય ?
 (A) 1 (B) 5 (C) 0 (D) 25
- (10) એક ચલ માટે મધ્યક 10 અને ચલનાંક 60% હોય, તો ચલનું વિચરણ કેટલું થાય ?
 (A) 6 (B) 36 (C) 60 (D) 50

વિભાગ : B

(5)

- નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ એક વાક્યમાં આપો (દરેકનો 1 ગુણ)

- (11) પ્રાથમિક માહિતી એકત્રિત કરવાની રીતો જણાવો.
- (12) આંકડાશાસ્ત્રના અભ્યાસમાં આકૃતિઓનો મુખ્ય ઉદ્દેશ શું છે ?
- (13) જો અવલોકનોનું મહત્ત્વ જુદું જુદું હોય તો કઈ સરેરાશ વાપરવી જોઈએ ?
- (14) પ્રસારનું શ્રેષ્ઠ માપ કયું છે ?
- (15) જો દસ વિદ્યાર્થીઓની ઊંચાઈ સેન્ટિમીટરમાં આપેલી હોય તો તેના વિચરણનો એકમ શું થાય ?

વિભાગ : C

- નીચેના પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો (6 માંથી કોઈપણ 4 , દરેક ના 2 ગુણ)

(8)

(16) પ્રશ્નાવલી એટલે શું ?

(17) નીચે આપેલ આવૃત્તિ વિતરણ માટે 'થી ઓછા' પ્રકારનું સંયમી આવૃત્તિ-વિતરણ બનાવો.

પ્રાપ્તિઓ	10	20	30	40	50
આવૃત્તિ	10	30	30	20	10

(18) એકમાપી આકૃતિઓ એટલે શું ? તેના નામ આપો.

(19) એક ચલના મધ્યક અને બહુલક અનુક્રમે 5.5 અને 6.4 છે. મધ્યસ્થની કિંમત શોધો.

(20) એક વર્ગના 40 વિદ્યાર્થીઓના ગણિત વિષયના ગુણનો મધ્યક 76 છે. જ્યારે બીજા વર્ગના 50 વિદ્યાર્થીઓ માટે તે 85 છે. બંને વર્ગના વિદ્યાર્થીઓના ગણિત વિષયનાં ગુણનો મધ્યક મેળવો.

(21) 6, 11, -3, 0, 8 અવલોકનો માટે વિસ્તાર અને વિસ્તારાંક શોધો.

વિભાગ : D

- નીચેના પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (5 માંથી કોઈપણ 3, દરેક ના 3 ગુણ)

(9)

(22) પ્રાથમિક માહિતી અને ગૌણ માહિતી વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.

(23) અમદાવાદ શહેરમાં વ્યક્તિઓના પરિવહન માટે કુલ 1000 બસો છે. તેમાંથી 350 બસ BRTS તરીકે ઉપયોગ થાય છે, જ્યારે બાકીની AMTS તરીકે ઉપયોગી થાય છે. કુલ 400 વાતાનુકુલિત બસમાંથી 250 BRTS બસ છે. તો આ માહિતીને યોગ્ય કોષ્ટકમાં રજૂ કરો.

(24) મોબાઈલ ફોનની એક દુકાનના દૈનિક વેચાણની નીચેની માહિતી પરથી D_7 અને D_{15} શોધો અને તેનું અર્થઘટન કરો.

મોબાઈલ ફોનની સંખ્યા	4	6	7	8	10	12
દિવસોની સંખ્યા	3	9	15	23	8	2

(25) એક વિસ્તારની વસ્તીમાં ચાર વર્ષોમાં અનુક્રમે 15 % , 18 % , 13 % , 20 % વધારો થયો છે. વસ્તીના વધારાના દરની સરેરાશ મેળવો.

(26) એક નર્સરીમાં 100 છોડ પર રહેલ ફૂલની સંખ્યા વિશે નીચે આપેલ માહિતી પરથી છોડ દીઠ ફૂલની સંખ્યાનું ચતુર્થક વિચલન શોધો.

ફૂલની સંખ્યા	11	13	15	17	19	21	23	25
છોડની સંખ્યા	5	8	13	20	22	18	10	4

વિભાગ : E

- નીચેના પ્રશ્નોનાં માગ્યા મુજબ જવાબ આપો (3 માંથી કોઈપણ 2, દરેકના 4 ગુણ)

(8)

(27) એક સુપર મોલમાં ચાર અઠવાડિયા દરમિયાન થયેલ વેચાણના આંકડા (હજાર રૂપિયામાં) નીચે મુજબ છે.

228 125 100 90 115 125 230

220 130 80 95 160 180 200

200 128 120 85 185 140 265

230 135 127 100 145 150 210

માહિતીને 8 વર્ગોમાં વિભાજિત કરતા આવૃત્તિ વિતરણની રચના કરો.

(28) એક ઔદ્યોગિક એકમમાં ત્રણ વર્ષ દરમિયાન થયેલ ઉત્પાદન નીચે મુજબ છે. તેને વર્તુળાકૃત દ્વારા રજૂ કરો.

વર્ષ	ઉત્પાદન (એકમમાં)
2013	3,60,000
2014	4,90,000
2015	6,40,000

(29) એક ફેક્ટરીના કારીગરોનું ઉત્પાદન નીચેના કોષ્ટકમાં આપેલ છે. ઉત્પાદનનો બહુલક શોધો.

ઉત્પાદન (એકમો)	150-160	160-170	170-180	180-190	190-200	200-210	210-220	220-230
કારીગરોની સંખ્યા	4	5	19	33	48	22	12	6

વિભાગ : F

નીચેના પ્રશ્નોનાં માગ્યા મુજબ જવાબ આપો (3માંથી કોઈપણ 2, દરેક ના 5 ગુણ) (10)

(30) એક રાજ્યના જુદા જુદા ભાગના ખેડૂતોએ મેળવેલા એકરદીઠ ઘઉંના પાક વિશેની માહિતી નીચે આપેલ છે.

એકરદીઠ પાક (કિલોગ્રામ)	20-25	25-30	30-40	40-50	50-60
ખેડૂતોની સંખ્યા	12	23	45	29	7

ઘઉંના એકરદીઠ પાકના મધ્યક અને મધ્યસ્થ મેળવો.

(31) નીચે આપેલ વેપારીઓના શાખ દિવસોના આવૃત્તિ વિતરણ પરથી કેટલા ટકા અવલોકનો $\bar{x} \pm S$ ની મર્યાદામાં સમાયેલા છે તે શોધો.

શાખ દિવસો	12	13	14	15	16	17	18	19
વેપારીઓની સંખ્યા	5	10	25	65	45	35	8	7

(32) એક કોલેજના 220 વિદ્યાર્થીઓએ કોઈ પરીક્ષામાં મેળવેલા ગુણની વિગત નીચે મુજબ છે. તે પરથી વિદ્યાર્થીઓના ગુણનું ચતુર્થક વિચલન શોધો.

ગુણ	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50 કે તેથી વધુ
વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા	30	50	64	42	29	5

Noon**FIRST EXAM - 2024-25****STD : 11 :****DATE : 23/10/2024****સમાજશાસ્ત્ર****TIME : 2 HOURS****MARKS : 50****વિભાગ : A**

નીચે આપેલા 1 થી 10 વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો. (દરેક નો 01 ગુણ)(10)

- સમાજશાસ્ત્રના સ્થાપકનું નામ જણાવો.
(A) મેક્સ વેબર (B) ઓગસ્ટ કોંત (C) કાર્લ માર્ક્સ (D) હર્બર્ટ સ્પેન્સર
- સામાજિક તથ્યનો ખ્યાલ કોણે આપ્યો?
(A) ઈમાઈલ દુર્ખિમ (B) હર્બર્ટ સ્પેન્સર (C) કાર્લ માર્ક્સ (D) ઓગસ્ટ કોંત
- નોકરશાહી નો ખ્યાલ કોણે આપ્યો?
(A) કાર્લ માર્ક્સ (B) ઓગસ્ટ કોંત (C) મેક્સ વેબર (D) જી. એસ. ધુર્ય
- સમાજશાસ્ત્ર કેવું વિજ્ઞાન છે?
(A) ભૌતિક (B) સામાજિક (C) ઐતિહાસિક (D) સાંસ્કૃતિક
- માનવ સમાજ અને માનવેતર સમાજ કઈ બાબતમાં સમાનતા ધરાવે છે?
(A) સાંસ્કૃતિક (B) સામાજિક ધોરણ (C) સહજીવન (D) ત્રણમાંથી એક પણ નહીં.
- વર્તમાન સમયમાં શિક્ષકોનો દરજ્જો કયા પ્રકારનો દરજ્જો છે?
(A) અર્પિત (B) પ્રાપ્ત (C) અસ્પષ્ટ (D) ત્રણમાંથી એક પણ નહીં
- નીચેનામાંથી કયું જૂથ શાળાનું ઉપજૂથ નથી?
(A) શિક્ષકો (B) વિદ્યાર્થીઓ (C) કારકુનો (D) ગામડું
- માનવ સમાજ અને શરીર રચનાની તુલના કોણે કરી છે?
(A) રોબર્ટ મર્ટન (B) ઓગસ્ટ કોંત (C) કાર્લ માર્ક્સ (D) હર્બર્ટ સ્પેન્સર
- કયા જૂથમાં પ્રત્યક્ષ સહકાર કેન્દ્રસ્થાને હોય છે?
(A) પ્રાથમિક (B) દ્વિતીયક (C) સમુદાય (D) એક પણ નહીં
- માનવ વર્તન માટેનું ચાલક બળ કયું છે?
(A) સમાજ (B) સાધન (C) ધ્યેય (D) એક પણ નહીં

વિભાગ : B

નીચે આપેલા 11 થી 15 પ્રશ્નોના એક બે વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (દરેકનો 01 ગુણ) (05)

- ભારતમાં સમાજશાસ્ત્ર સૌપ્રથમ કઈ યુનિવર્સિટીમાં શરૂ થયું?
- કાર્લ માર્ક્સ લખેલા પ્રસિદ્ધ પુસ્તકનું નામ જણાવો.
- સામાજિક નિયંત્રણની પદ્ધતિઓ જણાવો.
- ધ્યેય પ્રાપ્તિની સમસ્યા કઈ સંસ્થા દ્વારા હલ થાય છે?
- શરત એટલે શું?

વિભાગ : C

નીચે આપેલા 16 થી 23 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના સંક્ષિપ્તમાં ઉત્તર લખો.
(દરેકના 02 ગુણ)

(10)

16. સમાજશાસ્ત્રની વિવિધ શાખાઓ જણાવો.
17. સમાજશાસ્ત્ર ની વ્યાખ્યા આપો.
18. ખ્યાલ કે વિભાવના એટલે શું?
19. સમાજશાસ્ત્રીય સંદર્ભમાં સામાજિક સમૂહોના લક્ષણો જણાવો.
20. સામાજિક રચનાતંત્ર ની વ્યાખ્યા આપો.
21. સામાજિક પરિવર્તન એટલે શું?
22. સામાજિક ગતિશીલતા એટલે શું?
23. પ્રત્યક્ષ સ્પર્ધાના ઉદાહરણ લખો.

વિભાગ : D

નીચે આપેલા 24 થી 31 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના મુદ્દાસર ઉત્તર લખો.
(દરેકનો 03 ગુણ)

(15)

24. 'ઓગસ્ટ કોન્ટ' ટૂંક નોંધ લખો.
25. 'હર્બર્ટ સ્પેન્સર' ટૂંક નોંધ લખો.
26. સમુદાયના ખ્યાલને સમજાવો.
27. સામાજિક નિયંત્રણ ની વ્યાખ્યા અને લક્ષણો સમજાવો.
28. ટાલકોટ પાર્સન્સનું AGIL મોડેલ સમજાવો.
29. સામાજિક ગતિશીલતાના લક્ષણો જણાવો.
30. સામાજિક આંતરક્રિયા ના સ્વરૂપ તરીકે સ્પર્ધા સમજાવો.
31. નીચે આપેલ ફકરો વાંચી, ફકરાની નીચે આપેલા ત્રણ પ્રશ્નોના જવાબ આપો.
(દરેક પ્રશ્નો નો 1 ગુણ)

સામાજિક વ્યવસ્થામાં વ્યક્તિ જે વર્તન કરે છે. તેનું મૂલ્યાંકન સાંસ્કૃતિક મૂલ્યો દ્વારા થતું હોય છે. આ સાંસ્કૃતિક મૂલ્યોને સમૂહનું પીઠબળ હોય છે. વળી, સામાજિક વ્યવસ્થામાં વ્યક્તિ જે દરજ્જો ધરાવે છે, તેનું મૂલ્યાંકન પણ સાંસ્કૃતિક મૂલ્યો દ્વારા થતું હોય છે. જેમકે, શાળાના આચાર્યશ્રીએ પ્રામાણિકતા અને પારદર્શિકતાથી શાળાનું સંચાલન કરવું, શિક્ષકોએ નિષ્ઠાપૂર્વક કાર્ય કરવું, વિદ્યાર્થીઓએ નમ્રતાથી વર્તવું સાંસ્કૃતિક મૂલ્યોનાં ઉદાહરણ ગણી શકાય. સાંસ્કૃતિક મૂલ્યોને (ઉચ્ચ કક્ષાનાં-સામાજિક ધોરણો તરીકે પણ ઓળખાવી.

પ્રશ્નો.

1. વ્યક્તિના વર્તનનું મૂલ્યાંકન શેના દ્વારા થાય છે.
2. સાંસ્કૃતિક મૂલ્યોને બીજા કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે?
3. તમારા માટે વિદ્યાર્થીઓમાં કયા સાંસ્કૃતિક મૂલ્યો હોવા જોઈએ?

વિભાગ : E

નીચે આપેલા 32 થી 34 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના સવિસ્તાર ઉત્તર લખો.
(દરેક નો 05 ગુણ)

(10)

32. સામાજિક પરિવર્તનના લક્ષણો વર્ણવો.
33. સામાજિક વ્યવસ્થા ના પાસાઓની ચર્ચા કરો.
34. નીચે આપેલ ફકરો વાંચી, ફકરાની નીચે આપેલા પાંચ પ્રશ્નોના જવાબ આપો.
(દરેક પ્રશ્નો નો 1 ગુણ)

ધ્યેય વ્યક્તિની સ્વની કલ્પના કે અટકળો છે. ધ્યેયમાં ભવિષ્યકાળનો સંદર્ભ રહેલો છે. ધ્યેય । એટલે વર્તમાનકાળમાં અસ્તિત્વ ધરાવતી નથી એવી ભવિષ્યની સ્થિતિ જેને કલ્પના દ્વારા જાણી શકાય છે અને પ્રયત્ન તથા સંકલ્પ દ્વારા પ્રાપ્ત કરી શકાય છે. દરેક સામાજિક ક્રિયા ધ્યેયલક્ષી છે. વ્યક્તિના વર્તનના અર્થઘટનમાં ધ્યેયનું તત્ત્વ મહત્ત્વનું છે. કર્તાના સમાજનાં મૂલ્યો અને ધોરણો તેની ધ્યેયની પસંદગીને અસરકર્તા હોય છે. દા.ત., જૈન કે બ્રાહ્મણ યુવક કતલખાનામાં નોકરી કરશે નહિ. ધ્યેય માનવવિચાર, વ્યવહાર અને વર્તનને સતત અસર કરે છે. ધ્યેય પામવા વ્યક્તિ સતત પ્રયત્નશીલ રહે છે. માનવવર્તન માટે તે ચાલકબળ છે. ધ્યેય વ્યક્તિ માટે પ્રેરક અને પ્રેરણ છે. દા.ત., પરીક્ષામાં પ્રથમ આવવા માટે વિદ્યાર્થી બધું જ ભૂલી અભ્યાસમગ્ન થઈ જાય છે. વ્યક્તિનાં ધ્યેય નક્કી કરવામાં અંગત મૂલ્યો, જરૂરિયાત, ધોરણો અને સામાજિક-સાંસ્કૃતિક મૂલ્યો મહત્ત્વનો ભાગ ભજવે છે.

પ્રશ્નો .

1. ધ્યેય કોને અસર કરે છે?
2. ધ્યેય એટલે શું?
3. ધ્યેય નક્કી કરવામાં કયા મૂલ્ય મહત્ત્વનો ભાગ ભજવે છે?
4. વિદ્યાર્થીએ જીવનમાં આગળ વધવા માટે શું નક્કી કરવું પડે છે?
5. તમે તમારા જીવનમાં શું બનવાનું ધ્યેય નક્કી કર્યું છે?

Noon

FIRST EXAM : 2024-25

STD : 11

DATE : 23/10/2024

વાણિજ્ય પત્રવ્યવહાર અને સેક્રેટરીયલ પ્રેક્ટિસ

TIME : 2 HOURS

MARKS : 50

વિભાગ : A

- નીચેના પ્રશ્નો માટે આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો (દરેક નો એક ગુણ) (8)

1. માહિતી સંચાર પ્રક્રિયાની સફળતા કયા મુદ્દા દ્વારા નક્કી કરી શકાય ?

(A) બોલનાર (B) પ્રતિભાવ (C) સાંભળનાર (D) માધ્યમ

2. નીચેનામાંથી કયો પત્ર અનઔપચારિક પત્ર છે ?

(A) આશ્વાસનના પત્રો (B) અરજી પત્રો
(C) રેશનકાર્ડ માટેના પત્રો (D) પૂછપરછના પત્રો

3. વાણિજ્યક પત્રમાં કાગળ સામાન્ય રીતે કઈ સાઈઝ નો હોય છે ?

(A) A-2 (B) A-1 (C) A-4 (D) A-3

4. વાણિજ્યપત્રમાં પત્ર મેળવનારનું સરનામું એટલે શું ?

(A) શીર્ષક (B) સંદર્ભ
(C) સંબોધન (D) આંતરિક સરનામું

5. ડિવિઝન વહેંચણી નું કાર્ય કોણ કરે છે ?

(A) કંપનીના સામાન્ય સેક્રેટરી (B) કંપનીના વહીવટી સેક્રેટરી
(C) વિદ્યાર્થી મંડળના સેક્રેટરી (D) મજૂર મંડળના સેક્રેટરી

6. સેક્રેટરી તરીકે કોની નિમણૂક થઈ શકે ?

(A) ભાગીદારી પેઢી (B) જીવંત વ્યક્તિ
(C) કંપની (D) સહકારી મંડળી

7. નીચેનામાંથી કયો દસ્તાવેજ કંપનીની નોંધણી કરાવતી વખતે કંપની રજીસ્ટર ને આપવો જરૂરી નથી ?

(A) નિયમન પત્ર (B) સંચાલકોની યાદી
(C) આવેદનપત્ર (D) નફા-નુકશાન અંગેની વિગત

8. એક રાજ્યમાંથી બીજા રાજ્યમાં રજીસ્ટર ઓફિસના પરિવર્તન અંગે રજીસ્ટ્રારને મધ્યસ્થ સરકાર તરફથી મળેલ પ્રમાણિત નકલ કેટલા દિવસમાં રજૂ કરવાની રહેશે ?

(A) 15 (B) 30 (C) 90 (D) 60

વિભાગ : B

નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર એક વાક્યમાં આપો. (દરેકનો એક ગુણ)

(7)

9. પત્રની તારીખ લખવાની પદ્ધતિઓના નામ જણાવો.

10. પૂછપરછનો પત્ર કોણ કોને લખે છે ?

11. ભારતમાં અત્યારે કયો કંપનીધારો અસ્તિત્વમાં છે ?

12. K.M.P. નું પૂરું નામ જણાવો.
13. પ્રવર્તકો કોને કહેવાય ?
14. કઈ કંપનીને નામના અંતે પ્રાઈવેટ લિમિટેડ શબ્દ લખવો પડે ?
15. ખાનગી કંપનીમાં વધુમાં વધુ સભ્ય સંખ્યા કેટલી હોઈ શકે ?

વિભાગ : C

નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર ટૂંકમાં આપો. (ગમે તે ચાર , દરેકના 2 ગુણ)

(8)

16. માહિતી સંચારની વિવિધ પદ્ધતિઓ પૈકી શ્રાવ્ય પદ્ધતિના ઉદાહરણો આપો.
17. પત્ર વ્યવહાર એટલે શું ? ટૂંકમાં સમજાવો.
18. વાણિજ્ય પત્રના બાહ્ય દેખાવ વિશે ટૂંકમાં સમજાવો.
19. સેક્રેટરી કયા કયા કાર્યો કરે છે ?
20. સુંદર સ્વાસ્થ્ય સેક્રેટરી માટે કેમ જરૂરી છે ?
21. નિયમનપત્ર કયા પ્રકારનો દસ્તાવેજ છે ?

વિભાગ : D

નીચે આપેલા પ્રશ્નોના મુદ્દાસર આપો. (દરેકના 3 ગુણ) (ગમે તે ત્રણ)

(9)

22. તાજા કલમ વિશે ટૂંકનોંધ લખો.
23. સેક્રેટરીના લક્ષણો જણાવો.
24. સેક્રેટરીના હોદ્દાનો અંત કયારે આવે ? કોઈપણ ચાર કારણો આપો.
25. આવેદનપત્રમાં કઈ બાબતોનો સમાવેશ કરવો જોઈએ ?
26. કંપની કેવા પ્રકારના નામ ન રાખી શકે ?

વિભાગ : E

નીચે આપેલા પ્રશ્નોના સવિસ્તાર ઉત્તર આપો. (દરેકના ચાર ગુણ) (કોઈપણ બે)

(8)

27. આવેદનપત્રની વ્યાખ્યા જણાવી તેનું મહત્વ સમજાવો.
28. નિયમન પત્રમાં ફેરફાર કરવા અંગે સેક્રેટરીની ફરજો જણાવો ?
29. આવેદનપત્ર અને નિયમનપત્ર વચ્ચેના તફાવતના કોઈપણ પાંચ મુદ્દા સમજાવો.

વિભાગ : F

નીચે આપેલા પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર આપો. (દરેકના પાંચ ગુણ) (ગમે તે બે)

(10)

30. પ્રખર ઇલેક્ટ્રોનિક્સ, મોડાસા ખાતેની અમારી દુકાન માટે કમ્ફર્ટ ટ્યૂબલાઈટ ખરીદવા ઇચ્છતા હોઈ તેને ગુણવત્તા, ભાવ અને વેપારની શરતો અંગે માહિતી મંગાવતો પત્ર પ્રકાશ ઇલેક્ટ્રોનિક્સ, મુંબઈને લખો.
31. શિવાજી હાઈસ્કૂલ ધંધુકા પોતાની શાળા માટે સ્ટેશનરી ખરીદવા ઇચ્છે છે આ અંગે પૂછપરછ કરતો પત્ર સરસ્વતી સ્ટેશનરી ભાવનગરને લખો.
32. નિયમનપત્રનું મહત્વ વિસ્તૃત રીતે સમજાવો.

તારીખ:24/10/24

ધોરણ-11

સમય:1 કલાક

વિષય:કમ્પ્યુટર

કુલ ગુણ :50

સૂચના :-પ્રશ્નપત્રમાં કુલ 50 પ્રશ્નો છે.જે તે પ્રશ્નની નીચે A,B,C,D વિકલ્પો આપેલ છે.આપને અલગથી આપેલ OMRsheet પર પ્રશ્નનો જે જવાબ સાચો હોય તેનાં વિકલ્પની નીચે દર્શાવેલ વર્તુળ ને પેનથી પૂર્ણ ઘટ્ટ કરવું. દરેક પ્રશ્ન માટે એક ગુણ ફાળવેલ છે.

(1) સંચારણ એટલે શું?

(A) commerce (B) communication (C) conversion (D) common

(2) મલ્ટિમીડિયા શબ્દ કયા શબ્દો પરથી બનાવવામાં આવ્યો છે?

(A) Mix, media (B) mid, mediate (C) Multi, mediator (D) multiple, media

(3) મલ્ટિમીડિયામાં મહત્તમ કેટલા માધ્યમોને સાંકળી શકાય?

(A) 3 (B) 4 (C) 5 (D) 8

(4) એકસમાન દેખાવ ધરાવતા અક્ષરોના સમૂહને શું કહે છે?

(A) ટાઈપફેસ (B) ફોન્ટ (C) કદ (D) શૈલી

(5) અક્ષરોના ઉપરના ભાગથી નીચેના ભાગ જેટલા અંતરને શું કહે છે?

(A) ટાઈપફેસ (B) ફોન્ટ (C) કદ (D) શૈલી

(6) નીચેનામાંથી કયો વિકલ્પ સાન્સ સેરીફ ફોન્ટનું ઉદાહરણ દર્શાવે છે?

(A) Arial (B) Verdana (C) Helvetica (D) આપેલ તમામ

(7) કમ્પ્યુટરની સ્ક્રીન પર આવેલા નાના ટપકાને કયા નામથી ઓળખવામાં આવે છે?

(A) Pixel (B) Point (C) Cursor (D) Cell

(8) PNG એટલે શું?

(A) Programmable Network Graphics (B) Photo Network Graphics

(C) Portable New Graph (D) Portable Network Graphics

(9) નીચેનામાંથી કયો વિકલ્પ એનિમેશન ફિલ્મનું જાણીતું ઉદાહરણ છે?

(A) Kung Fu Panda (B) Smurfs

(C) A અને B બંને (D) એકપણ નહીં

(10) મીડિયા ફાઈલનો પ્રકાર જણાવવા માટે તેના__નામનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે.

(A) ફાઈલનો પ્રકાર (B) ફાઈલનું નામ (C) એક્સટેન્શન (D) આપેલ તમામ

(11) મલ્ટિમીડિયાનું અંતિમ સોપાન કયું છે?

(A) પ્રોગ્રામિંગ (B) ચકાસણી/ટેસ્ટિંગ (C) સ્ટોરી બોર્ડિંગ (D) સંસોધન

(12) MIDI નું પૂરું નામ શું છે?

(A) Musical Instrument Digital Interface (B) Musical International Digital Interface

(C) Musical Internet Digital Interface (D) Musical Information Digital Interface

- (13) કોઈ પણ ભાષાની અર્થપૂર્ણ બોલી ને શું કહે છે?
 (A) ધ્વનિ (B) શબ્દપ્રયોગ (C) ભાષાપ્રયોગ (D) શબ્દકોશ
- (14) ત્રિ-પરિમાણીય એનિમેશનમાં દર્શનીય ફેરફારોને કયા અક્ષને અનુલક્ષીને દર્શાવવામાં આવે છે?
 (A) X (B) X, Y (C) X, Y, Z (D) એકપણ નહીં
- (15) સંવાદિતતા સુવિધા અંતર્ગત ઉપયોગકર્તાને નેવિગેશન માટે કઈ સુવિધા આપવામાં છે?
 (A) બટન અને હાઇપરલિંક (B) મેનૂ અથવા કમાન્ડ
 (C) A અને B બંને (D) એકપણ નહીં
- (16) ઓથરિંગ ટૂલને કેટલા વર્ગમાં વર્ગીકૃત કરી શકાય છે?
 (A) 2 (B) 3 (C) 4 (D) 5
- (17) Hyper Card અને Multimedia Toolbox એ કયા પ્રકારના ટૂલ્સના ઉદાહરણ છે?
 (A) કાર્ડ અને પૃષ્ઠ આધારિત ટૂલ્સ (B) આઇકન અને ઘટના આધારિત ટૂલ્સ
 (C) સમય આધારિત ટૂલ્સ (D) આપેલ તમામ
- (18) ડકનો ઉપયોગ કરીને નીચેનામાંથી કઈ કામગીરી કરી શકાય છે?
 (A) વર્તુળની ત્રિજ્યા વધારવા (B) વર્તુળને ખસેડવા
 (C) A અને B બંને (D) એકપણ નહીં
- (19) ઓબ્જેક્ટમાં ડકનો લીલો રંગ શું દર્શાવે છે?
 (A) ઓબ્જેક્ટનું સ્થાન (B) વક્ર (C) વર્તુળની ત્રિજ્યા (D) શિરોબિંદુ
- (20) ઓબ્જેક્ટમાં ડકનો કેસરી રંગ શું દર્શાવે છે?
 (A) ઓબ્જેક્ટનું સ્થાન (B) વક્ર (C) વર્તુળની ત્રિજ્યા (D) શિરોબિંદુ
- (21) ઓબ્જેક્ટમાં ડકનો પીળો રંગ શું દર્શાવે છે?
 (A) ઓબ્જેક્ટનું સ્થાન (B) વક્ર (C) વર્તુળની ત્રિજ્યા (D) શિરોબિંદુ
- (22) સીન્ક્રિંગ સ્ટુડીયોની વિન્ડોને તેની પૂર્વનિર્ધારિત રચના મુજબ ગોઠવવા કયા મેનૂ-વિકલ્પનો ઉપયોગ કરશો?
 (A) File Menu->Panels->Reset to original Window
 (B) File Menu->Panels->Reset Windows to original Layout
 (C) File Menu->Reset->Panels windows to original Layout
 (D) File Menu->Reset->Panels to Original layout
- (23) સીન્ક્રિંગ સ્ટુડીયોમાં કાર્યક્ષેત્રોના કેટલા ભાગ પડે છે?
 (A) 2 (B) 3 (C) 4 (D) 5
- (24) ટૂલ્સબોક્સ વિન્ડો કેટલા ક્ષેત્ર કે પેલેટમાં વહેંચાયેલી છે?
 (A) 2 (B) 3 (C) 4 (D) 5
- (25) નીચેનામાંથી કઈ કિંમત લેયર અદ્રશ્ય છે તેવું દર્શાવે છે?
 (A) 0 (B) 1 (C) on (D) off

(26) નીચેના પૈકી કઈ ટેકનીકમાં, છબીમાં પહેલા દરેક નાના ફેરફાર કરવામાં આવે છે અને પછી ક્રમબદ્ધ રીતે દર્શાવવામાં આવે છે ?

- (A) ફેમ-બાય-ફેમ એનિમેશન (B) સેલ-એનિમેશન
(C) ટવીનિંગ (D) મોર્ફિંગ

(27) નીચેના પૈકી કયું પદ અસરને રજૂ કરે છે. જેમાં એક છબી બીજી છબીમાં પરિવર્તિત થાય છે?

- (A) મોર્ફિંગ (B) ટવીનિંગ (C) કાઈનેમેટીક્સ (D) કી-ફ્રેમ

(28) નીચેના પૈકી કયું વે-પોઇન્ટ રજૂ કરતો નિર્દેશક દર્શાવે છે?

- (A) વર્તુળ (B) ચોરસ (C) લંબચોરસ (D) ચતુષ્કોણ (ડાયમન્ડ)

(29) ફ્રેમ-પ્રતિ-સેકન્ડ માટે સામાન્ય રીતે નીચેના પૈકી કઈ ગોઠવણ હોય છે?

- (A) 15 (B) 30 (C) 24 (D) 28

(30) નીચેના પૈકી કયો શબ્દ ઓબ્જેક્ટને અમુક સમયાંતરે દર્શાવવાની બાબતને રજૂ કરે છે?

- (A) ફેમ (B) ઓબ્જેક્ટ (C) કી-ફ્રેમ (D) પેનલ

(31) અંતસમય માટે સામાન્ય રીતે નીચે પૈકી કયો સમય ગોઠવાયેલ હોય છે?

- (A) 2s (B) 5s (C) 3s (D) 6s

(32) એનિમેટ એડિટ મોડમાં કેનવાસની ફરતે કિનારી (Outline) નો રંગ કયો થઈ જાય છે?

- (A) નારંગી (B) પીળો (C) લાલ (D) લીલો

(33) રેન્ડરીંગ માટે ફાઈલ કયા સ્વરૂપમાં સંગ્રહ કરવામાં આવે છે?

- (A) .sifz (B) .gif (C) .jpeg (D) .tar

(34) તુલનામાં ફેરફાર કરવા માટેટૂલનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે.

- (A) Transform (B) Fill colour (C) A & B (D) એકપણ નહિ

(35) નીચેના પૈકી કઈ બ્લેન્ડ (blend) પદ્ધતિની સામાન્ય ગોઠવણી છે?

- (A) કમ્પોઝીટ (composite) (B) આલ્ફા ઓવર (Alpha over)
(C) સ્ટ્રેઈટ (Straight) (D) સ્ટ્રેઈટ ઓન્ટો (Straight onto)

(36) ઓબ્જેક્ટના શિરોબિંદુ (Vertex) ને Blineના શિરોબિંદુ સાથે જોડવા માટે નીચે પૈકી કઈ લાક્ષણિકતાનો ઉપયોગ કરાય છે?

- (A) લિન્ક ટુ ઓબ્જેક્ટ (Link to Object) (B) લિન્ક ટુ લાઈન (link to line)
(C) લિન્ક ટુ બિલાઈન (Link to Bline) (D) લિન્ક ટુ વર્ટેક્સ (link to vertex)

(37) નીચેના પૈકી કયું એનકેપ્સ્યુલેશન ક્રિયા પછી બનાવવામાં આવતા નવા સ્તરને રજૂ કરે છે?

- (A) ઇનલાઈન લેયર (inline layer) (B) ઇનલાઈન ફ્રેમ (inline frame)
(C) ઇનલાઈન કી-ફ્રેમ (inline key-frame) (D) ઇનલાઈન કેનવાસ (canvas)

- (38) નીચેના પૈકી કયું પદ જુદી-જુદી વસ્તુઓને એક જૂથમાં ભેગી કરવા માટે થાય છે?
 (A) ક્લસ્ટર (Cluster) (B) ઇનલાઇન (Inline)
 (C) પેરામીટર(parameter) (D) એનકેપ્સ્યુલેશન (Encapsulation)
- (39) બે સ્તરને પસંદ કરવા.....કી દબાવીને પકડી રાખવી પડે.
 (A) Alt (B) Tab (C) Ctrl (D) Enter
- (40) Rotate Layer ઉમેરવા નીચેનામાંથી કયો વિકલ્પમાં પસંદ કરવામાં આવશે.
 (A) Circle Layer->Right Click->new layer->Transform->Rotate
 (B) Circle Layer->Right Click->new layer
 (C) Circle Layer->Right Click->Transform->Rotate
 (D) એકપણ નહિ
- (41) Rotate અને Circle સ્તરને પસંદ કરીએ ત્યારેકલરનું ડક દર્શાવે છે.
 (A) Green (B) Red (C) Yellow (D) pink
- (42) Layer પરનું Blue Duck પસંદ કરવા કઈ કી દબાવી રાખવી પડે?
 (A) Shift (B) Ctrl (C) Esc (D) Enter
- (43) ઈમેજ આયાત કરવા માટે નીચેનામાંથી કયો કમાન્ડ વપરાય છે?
 (A) CTRL+L (B) CTRL+M (C) CTRL+i (D) CTRL+N
- (44) નીચેનામાંથી કયો રંગ ઈમેજનું કદ બદલવા માટે પોઈન્ટ્સ બતાવે છે?
 (A) લીલો (B) પીળો (C) વાદળી (D) લાલ
- (45) Amountની કઈ કિંમત ઈમેજને સંપૂર્ણપણે દૃશ્યમાન સૂચવે છે?
 (A) 1 (B) 0 (C) 2 (D) -1
- (46) નીચેનામાંથી કયા પ્રાયલ મારફત ઈમેજની દૃશ્યતાનું સંચાલન કરી શકાય છે?
 (A) બ્લેન્ડ, એમાઉન્ટ (B) માસ્ક, એમાઉન્ટ
 (C) બ્લેન્ડ, ઈમ્પોર્ટ (D) માસ્ક, બ્લેન્ડ
- (47) નીચેનામાંથી કઈ બ્લેન્ડ મેથડ ઓબ્જેક્ટને છુપાવવા માટે વપરાય છે?
 (A) કમ્પોઝીટ(composite) (B) આલ્ફા ઓવર (Alpha over)
 (C) સ્ટ્રેઈટ (Straight) (D) સ્ટ્રેઈટ ઓન્ટુ (Straight onto)
- (48) રોટેશન ડકનો ઉપયોગ શેના માટે કરી શકાય?
 (A) ઈમેજને બદલવા (B) ઈમેજને ફેરવવા
 (C) ઈમેજને ચલાવવા (D) એકપણ નહિ
- (49)એ એક એવી લાક્ષણિકતા છે જેના દ્વારા લેયરના કોઈ ભાગને છુપાવી શકાય તેમજ પુનઃ દર્શાવી પણ શકાય.
 (A) રોટેટ (B) ટૂર્નિંગ (C) મોશન (D) માસ્કિંગ
- (50) માસ્કનો આકાર બદલવા માટે.....ટૂલનો ઉપયોગ કરીશું.
 (A) b-line tool (B) Rotate tool (C) Masking tool (D) એક પણ નહી